

Vrije School Amersfoort

Jaarverslag 2023

Versie 4, 28 mei 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Schoolbestuur.....	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Profiel	5
1.3 Dialoog.....	8
2. Verantwoording van het beleid.....	11
2.1 Onderwijs & kwaliteit.....	11
2.2 Personeel & professionalisering.....	20
2.3 Huisvesting & facilitair.....	23
2.4 ICT & Privacy.....	24
3. Toelichting op de financiële gegevens 2023	26
3.1 Financiële kengetallen.....	26
3.2 Balans	27
3.3 Staat van baten en lasten.....	31
3.4 Continuïteitsparagraaf	33
3.5 Jaarverslag RvT 2023	36
4. Jaarrekening 2023	39
4.1 Balans per 31 december 2023 (na bestemming resultaat).....	39
4.2 Staat van baten en lasten over 2023.....	39
4.3 Kasstroomoverzicht 2023.....	40
4.4 Toelichting op de jaarrekening 2023.....	40
4.5 Overige gegevens: controleverklaring accountant	51
Bijlagen.....	55
Bijlage 1: Jaarverslag MR 2023.....	55

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Vrije School Amersfoort (hierna VSA). In het jaar 2023 heeft de school stevige besluiten genomen met betrekking tot de bestuurlijke continuïteit van de school. De voorgaande jaren is hiermee flink geworsteld, de stichting had de keuze gemaakt aan te sluiten bij een regionale samenwerking met andere vrije scholen, maar dit bracht niet wat gehoopt. Het jaar 2023 gaf ruimte om de toekomst op dit gebied goed te doordenken, dit heeft geresulteerd in de wens tot aansluiting bij Stichting Vrijescholen Ithaka. Een bestaande stichting die als doel heeft vrijeschool onderwijs te ondersteunen. Door het gedegen proces, waarbij MR en gehele team goed betrokken is geweest en door de afstemming en transparantie binnen Ithaka, over de vraagstukken van VSA, is het administratieve proces tot aansluiting bij Ithaka snel doorlopen. Per januari 2024 is een formele aansluiting gerealiseerd. Bestuurlijk gezien is dit een goede stap als het gaat om de borging van bestuurlijke continuïteit en toezicht om daarmee tevens ook de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs in de school te bestendigen. In 2023 is er daarnaast door het team hard gewerkt aan professionalisering. Er is een verbetertraject gestart waarbij de onderwijskwaliteit op het gebied van didactisch handelen en zicht op ontwikkeling centraal staan. Daarnaast waren ook het maken en opvolgen van schoolbrede afspraken over leerlijnen van het onderwijs een speerpunt.

Geheel 2023 heeft de school al geparticipeerd in de activiteiten van de stichting Ithaka, heeft er een interne audit plaatsgevonden, en is de directeur aangesloten bij de directie overleggen en de scholingsactiviteiten van directie en interne begeleiding. Tevens zijn ook de activiteiten van de Ithaka Academie toegankelijk geweest voor het team van de school. Zo is er intern bij Ithaka al het gevoel ontstaan dat de VSA bij het grotere geheel hoort.

De start van een nieuwe directeur in de school is niet verlopen zoals verwacht, per augustus 2023 zou deze de verantwoordelijkheid voor de school gaan dragen. Door ziekte liep dit anders dan verwacht. Omdat de adjunct-directeur de waarneming wilde invullen heeft dit niet geleid tot discontinuïteit op directievlak. Er is uiteindelijk wel besloten een nieuwe werving te starten en per 2024 te gaan werken met een duo directeurschap in plaats van een directeur en een adjunct.

In 2024 zijn de begrotingen van beide stichtingen samengevoegd, de jaarrekening en het bestuursverslag van 2023 worden nu voor het laatst separaat opgesteld. Per 2024 zal verantwoording middels de jaarrekening van Ithaka worden afgelegd.

VSA kijkt met positieve verwachting uit naar de verdere samenwerking met Ithaka.

Marin van Wijnen
Bestuurder Stichting Vrije School Amersfoort

Leeswijzer voor maatschappelijke thema's 2023 voorgeschreven door het Ministerie van OCW:

In de volgende hoofdstukken is de rapportage per maatschappelijk thema terug te vinden:

- 1. Strategisch personeelsbeleid: hoofdstuk 2.2.1;*
- 2. Passend onderwijs: hoofdstuk 2.1.9;*
- 3. Allocatie van middelen: hoofdstuk 3.4;*
- 4. Onderwijsachterstanden: nvt, geen aparte middelen ontvangen;*
- 5. Nationaal Programma Onderwijs: hoofdstuk 2.1.13;*
- 6. Sociale veiligheid: hoofdstuk 2.1.7.*

1. Schoolbestuur

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens de organisatie, het profiel en de dialoog aan de orde.

1.1 Organisatie

In deze paragraaf worden de algemene gegevens weergegeven en wordt de governance besproken.

1.1.1 Algemeen

Contactgegevens

Vrije School Amersfoort
Romeostraat 74
3816 SE AMERSFOORT
Telefoon: 033- 472 76 22

De juridische structuur van de organisatie is in 2023 een stichting. De Stichting Vrije School Amersfoort (hierna de stichting) is per 22 december 1983 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel voor Oost-Nederland onder nummer 411.889.65.

Contactpersoon

Naam: S. Tomlow
Functie: Directeur
E-mailadres: samtomlow@vrijeschoolamersfoort.nl
Website: www.vrijeschoolamersfoort.nl
E-mailadres: info@vrijeschoolamersfoort.nl

Bestuur

Naam: M.S. van Wijnen, MSc
Functie: Bestuurder.

1.1.2 Governance

De stichting is met ingang van 1 mei 2022 in een personele unie met Stichting Vrijescholen Ithaka. Daarmee valt de school onder het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Vrijescholen Ithaka. Vanaf 31 december 2023 zal de stichting opgeheven worden en opgaan in de Stichting Vrijescholen Ithaka.

De stichting hanteert de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs ontwikkeld door de PO-Raad als leidraad bij het realiseren van goed bestuur. In deze code zijn basisprincipes vastgelegd over professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. Er zijn verschillende manieren om de functiescheiding uit te werken. Hier betreft het een functionele scheiding. Dat wil zeggen dat de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag zijn ondergebracht. De functie van bestuur ligt bij de bestuurder en de functie van intern toezicht ligt bij de Raad van Toezicht. Er wordt niet van de Code Goed Bestuur afgeweken.

Het bestuur beoogt op transparante wijze inzichtelijk te maken hoe de doelstellingen van de school worden gerealiseerd en hoe de daartoe ter beschikking gestelde middelen worden besteed. Het

bestuur toetst plannen en vraagt advies aan de gezamenlijke medezeggenschapsraad, het lerarencollege en de ouders van de school.

De jaarrekening is ter inzage op school beschikbaar. Daarnaast verzorgt het schoolsecretariaat wekelijks berichtgeving aan ouders. Ook is de website en de schoolgids van de school een bron van informatie en naslag voor ouders en belangstellenden. Gedurende het verslagjaar heeft het bestuur goed inzicht verkregen in de ontwikkelingen zoals boven vernoemd. Het bestuur heeft daarvoor ook de benodigde informatie op een tijdige en adequate wijze verkregen.

1.2 Profiel

In deze paragraaf worden de missie, visie, kernactiviteit en organisatiedoelen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact en ontwikkelingen in 2023 onder de aandacht gebracht.

1.2.1 Missie

VSA staat voor kwalitatief goed vrijeschoolonderwijs. De school is in verbinding met de leerlingen, met de ouders en met de andere vrijescholen binnen de stichting. Als toekomstig onderdeel van de Stichting Ithaka kiezen we samen koers en behouden onze eigen identiteit.

Gezamenlijk ontwikkelen en borgen we kennis en kwaliteit van ons onderwijs. Samen in ontwikkeling voor een betere wereld!

VSA is opgericht om kinderen de mogelijkheid te bieden zich evenwichtig te ontwikkelen. Bewegelijkheid in het denken, empathie in het voelen, vitaliteit en doelgerichtheid in het handelen zijn daarbij kernbegrippen. Wij willen een bijdrage leveren aan een brede oriëntatie van het kind in contact met zichzelf en met de wereld om zich heen, in het heden, gericht op de toekomst.

1.2.2 Visie

Het onderwijs in een vrijeschool is bedoeld als ontwikkelingsmiddel. Het Vrijeschool onderwijs stimuleert vorming van de persoonlijkheid en tevens de cognitieve ontwikkeling van het kind. Daarom biedt de leerkracht de onderwerpen zo aan, dat ze aansluiten bij de ontwikkelingsfase - en daarmee bij de behoeften - van de kinderen.

Onderwijzen is geen emmer vullen, maar een vuur ontsteken. Warm enthousiasme ontstaat bij de leerkracht die zichzelf blijft ontwikkelen en voor de uitdaging staat om binnen de vrijeschoolpedagogie een eigen visie op onderwijs te realiseren. Dat enthousiasme is aanstekelijk voor de kinderen; zij voelen zich daardoor gestimuleerd om belangstellend en onderzoekend in de wereld te staan.

Kernwaarden

Ons motto is: "Worden wie je bent". Dit brengt met zich mee dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om haar/zijn talenten te benutten en te ontwikkelen, met aandacht voor eigenheid en persoonlijke leerstijl. Centraal staat steeds de vraag: wat heeft dit kind in deze situatie nodig om zich te kunnen ontwikkelen, zodat het de overstap kan maken naar zelfstandiger voorgezet onderwijs.

- We werken vanuit het antroposofisch mensbeeld;
- Oprechtheid en verbinding;
- Aandachtige aanwezigheid;

- Eigenheid in gezamenlijkheid;
- Ruimte naast ordening.

Uitgangspunten

Het werken aan deze missie en visie vertrekt bij de volgende vier uitgangspunten:

1. Kinderen begeleiden betekent ze in hun wezen zien en ontmoeten;
2. Er is samenhang, evenwicht en bezinning ervaarbaar in alle leerprocessen;
3. Ouders en leerkrachten werken samen aan de ontwikkeling van het kind;
4. De school is een lerende organisatie; opvoeden is zelf-opvoeden, zowel individueel als in organisatieverband.

Deze vier uitgangspunten vormen toetsstenen waaraan het dagelijks handelen in school getoetst kan worden.

1.2.3 Kernactiviteit en organisatie doelen

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door leerlingen in te schrijven, personeel aan te stellen, geldmiddelen bijeen te brengen, gebouwen en accommodatie te verwerven en te onderhouden en ook door de vertrouwdheid (zowel in het denken als het handelen) te bevorderen met de maatschappijvernieuwende impulsen die vanuit de antroposofie ontstaan, en verder door alle wettige middelen die voor het doel bevorderlijk zijn.

De kerndoelen voor het basisonderwijs in Nederland geven per vak aan wat een kind aan het einde van de basisschool moet weten en kunnen. De overheid stelt deze kerndoelen vast. Vakken waarvoor kerndoelen gelden, zijn wettelijk verplicht. Dit betekent dat alle kinderen deze vakken volgen. Een school bepaalt zelf hoe de lessen in deze vakken worden gegeven en met welk lesmateriaal. Het is dus niet de inhoud van de kerndoelen waarin het vrijeschoolonderwijs verschilt van het reguliere onderwijs. Het verschil zit in de pedagogisch-didactische en methodische benadering waarmee de leerlingen worden uitgedaagd zich de in de kerndoelen verwoorde competenties eigen te maken. Daarnaast biedt het vrijeschoolonderwijs op kunstzinnig, sociaal-emotioneel en motorisch gebied haar leerlingen extra ontwikkelings- en ondersteuningsmogelijkheden in het leerproces. In het vrijeschoolonderwijs worden de cognitieve, affectieve en psychomotorische aspecten van de ontwikkeling van kinderen als gelijkwaardig en in samenhang met elkaar gezien. Eenvoudiger gezegd: de ontwikkeling van hoofd, hart en handen vormt een geïntegreerd geheel. Vanuit de verschillen in ontwikkeling wordt gekeken naar wat voor ieder kind nodig is (onderwijsbehoeften).

De schoolweging is voor het schooljaar 2022-2023 met 23,05 geclassificeerd als laag, met een spreiding van 4,52. Dit betekent dat, op basis van de vijf criteria die de schoolweging tot stand brengen, onze populatie over het algemeen ouders heeft die hoog theoretisch opgeleid zijn en die overwegend stimulerende factoren in de thuissituatie kunnen benutten. Met deze schoolweging van 23,05 moet in schooljaar 2022-2023 minstens 57,9% van al onze leerlingen eigenlijk niveau 1S voor rekenen en 2F voor taal halen. Deze 57,9% is de signaleringswaarde, een ondergrens. Het is de ambitie van VSA om in de komende jaren op alle vakken op deze percentages te komen. Voor het schooljaar 2023-2024 is er door de onderwijsinspectie een correctiewaarde van 53,8 ingesteld voor 2F en 1S.

1.2.4 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het schoolbestuur is zich bewust van het maatschappelijk speelveld waarin de organisatie zich bevindt en de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs binnen de schoolorganisatie vorm te geven.

Maatschappelijke en sociale aspecten: De school onderhoudt actief contact met instellingen en verenigingen uit de lokale gemeenschap. In 2023 is hierin een intensivering van contact gekomen. Dit gebeurde op organisatieniveau met gesprekken met de interne begeleiders, het samenwerkingsverband en de directeuren van de scholen uit de wijk, als in mede organiseren van activiteiten in de wijk. We hebben meegedaan met de wijkgerichte actie van World Cleanup Day en één van de activiteiten van ABC wijkactiviteiten heeft in onze school plaatsgevonden. Daarnaast praten we mee over het initiatief van Vreedzame Wijk en zijn we in gesprek met de wijkagent en buurtwerkers over verbindende activiteiten om de sfeer rondom school en de verbinding met de wijk te verbeteren. Dit mede door een toename van vernielingen en overlast van buurtkinderen.

VSA heeft in het kader van MVO en duurzaamheid geïnvesteerd in het menselijk kapitaal: medewerkers en leerlingen, goed en gezond werkgeverschap, kwaliteit van onderwijs en de sociale en ethische aspecten van de organisatie. Ook is er voortdurende aandacht voor de ecologische ontwikkeling. Zowel in het onderwijs zelf, als op het gebied van isolatie, verlichting, verwarming, en afvalverwerking. In 2023 is de Fruit op Werk-pilot gestart en na het grote succes gecontinueerd.

Voor de viering van jaarfeesten en andere activiteiten maakt de school gebruik van plaatselijke ondernemers. In het onderwijs worden regelmatig bezoeken door klassen bij plaatselijke ondernemers georganiseerd om bijvoorbeeld de ambachten van boer of bakker, te ervaren en hiervan te leren. Daarnaast is er vanuit de antroposofische identiteit veel aandacht voor natuur en omgeving door bijvoorbeeld gebruik te maken van milieuvriendelijke schoonmaakproducten, biologische voeding en een duurzame bouwvisie. Het aangelegde groene schoolplein wordt buiten schooltijd opengesteld voor de wijk waarin de school zich bevindt.

VSA heeft een stuk tuin in gebruik bij de plaatselijke Volkstuin Vereniging de Heiligenberg. De leerlingen van de 5e en 6e klas leren daar de grond te bewerken. Ze leren daarbij het proces van zaaïen tot oogsten kennen. Maken kennis met verschillende gewassen, onkruid, het verzorgen van de grond en de planten. Ze leren verschillende soorten gereedschap te hanteren. De aandacht voor de natuur en seizoenen komt in ons onderwijs naar voren in alle klassen.

1.2.5 Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

Samenwerkingsverband de Eem heeft in 2023, in samspraak met de schoolbesturen, de plannen voor het nieuwe ondersteuningsprofiel kenbaar gemaakt. In die plannen ligt de nadruk op solidariteit waarbij de middelen met name worden ingezet voor de ondersteuning van de zwakkere scholen, het wijkgericht werken en inclusiviteit. De gemeente Amersfoort kijkt naar een nieuwe meerjarenbegroting en de uitgangspunten daarvoor. Daarbij wordt ingezet op preventie, Kansrijk Gefundeerd Onderwijs, Nabij Thuis. Dit wordt gedragen door de schoolbesturen in het overkoepelende Amersfoort overleg Primair en Voortgezet Onderwijs (POVO), de gemeente en het Lokaal Educatieve Kalender-overleg waar naast het onderwijs en de gemeente, ook de kinderopvang vertegenwoordigd is (LEA).

Als regioschool in een wijk waarbij de andere scholen een hogere weging, kansarmere populatie, en lagere uitstroom hebben, zien we daarmee dat we minder in aanmerking komen voor de

gemeentelijke extra ondersteuningsgelden. De schoolpopulatie van de VSA heeft met name een vraag rondom hoogbegaafdheid en gedragsvraagstukken. In 2023 zijn hieraan de NPO gelden besteed. De continuering hiervan na juli 2025, is mede afhankelijk van de nieuwe financieringsstructuur en het School Ondersteunings Profiel (SOP) van het Samenwerkingsverband de Eem en mogelijke subsidies van de gemeente. De wijzigingen hier vormen een klein risico voor de VSA.

Het aanmeldbeleid in Amersfoort is gewijzigd. Het invoeren van de nieuwe werkwijze en daarbij behorende loting, is in 2023 in het IBO verder uitgewerkt. VSA werkt met inschrijving vanaf 3 jaar, maar zit in de overgangssituatie waarbij leerlingen al toegelaten waren voor hun derde jaar. De aanpassingen van het aanmeldbeleid worden, conform de afspraken, in 2024 voltooid.

1.2.6 Ontwikkelingen in 2023

In 2023 zijn er:

- Twee klassen samengevoegd. In zowel de besluitvorming als het uitvoeringsproces zijn ouders, leerkrachten en de MR betrokken geweest.
- In januari 2023 hebben we afscheid genomen van de directeur. Zij was sinds 2014 als directeur bij school betrokken. De directiewissel is met een interim-directeur rustig verlopen.
- Met de komst van de interim-directeur en de interne audit in april, is de aandacht meer gericht op de onderwijskwaliteit.
- Na de zomervakantie is een nieuwe directeur begonnen.
- In november 2023 is de directeur uitgevallen en heeft de adjunct-directeur waargenomen.
- In 2023 zijn de verdere stappen richting de fusie op 1-1-2024 voorbereid.
- Wegens een reis en plotselinge uitval van twee leerkrachten is er in 2023 veel gebruik gemaakt van invallers en een aangepast lesprogramma. Voor klas 5b is in de periode maart tot mei 1 dag per week, wegens gebrek aan een beschikbare leerkracht, een klas met schoolwerk thuis geweest. Het structurele gebrek aan invallers is een grote zorg en maakt ons als school kwetsbaar.

1.3 Dialoog

In deze paragraaf komen de interne dialoog, externe relaties en de afhandeling van klachten aan bod.

1.3.1 Intern

VSA heeft per 1 mei 2022 een personele unie gevormd met Stichting Vrijescholen Ithaka. Ithaka was op dat moment een bestuur met 13 vrije scholen in de regio Noord-Holland. Het bestuur en de Raad van Toezicht van deze stichting zetten zich in voor de kwaliteit en de borging van het vrijeschoolonderwijs van de aangesloten scholen. Op 1 januari 2024 is de stichting opgeheven en de school gefuseerd met Stichting Vrijescholen Ithaka.

De directeur van de VSA geeft leiding aan de school. De directeur is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het uitzetten en toezien op de uitvoering van het beleid. De adjunct-directeur ondersteunt de directeur en vervangt haar/hem bij afwezigheid. De directie en intern begeleiders werken nauw samen. Het team is 'mede-drager' van de school.

In 2023 is er sprake geweest van verschillende wissels op managementniveau. Van januari tot juli was er een interim-directeur. Zij is eind augustus opgevolgd door een vaste directeur. In augustus is de vaste intern begeleider vervangen door een interim intern begeleider.

In het schooljaar 2023-2024 zijn er zes kleuterklassen (groep 1 en 2); twee eerste klassen (groep 3); twee tweede klassen (groep 4); twee derde klassen (groep 5); een samengestelde vierde klas (groep 6); twee vijfde klassen (groep 7) en twee klassen zes (groep 8). Twee derde klassen zijn in de dependance gehuisvest.

De directie, leerkrachten en school worden dagelijks voor praktische ondersteuning bijgestaan door de officemanager. Voor dagelijks onderhoud, bestellingen en ondersteuning is vijf dagdelen per week een conciërge aanwezig. Er zijn vijf onderwijsassistenten ter ondersteuning van de leerkrachten. Daarnaast zijn er in 2023 stageplekken voor leerkrachten en onderwijsassistenten in opleiding geweest. Voor personele zaken is er een personeelsadviseur aan school verbonden. Er zijn twee bouwcoördinatoren voor de kleuter en onderbouw (taken). Er is een bedrijfsarts aan school verbonden om te ondersteunen bij verzuimsituaties.

De school heeft een medezeggenschapsraad (MR) die een keer per maand bij elkaar komt en er is regelmatig een bilateraal overleg tussen bestuurder en directeur. De directeur van de school is aangehaakt bij het directieteam van Ithaka. Hier wordt bovenschools beleid ontwikkeld en is een netwerk aan steun en samenwerking vormgegeven. De VSA heeft vrij toegang tot alle beleid van Ithaka en maakte in 2023 gebruik van dit netwerk als ware zij al gefuseerd met Ithaka.

Overlegstructuur en communicatie

Tot juli 2023 waren er wekelijks pedagogische vergaderingen en tweewekelijkse praktische vergaderingen. In 2023 is de vergaderstructuur gewijzigd. In plaats van vierenhalf uur per twee weken, vergaderen we nu één tot anderhalf uur per week. Daarbij worden er meer praktische zaken gedeeld in de interne mededelingen die wekelijks gedeeld worden. Het nieuwe vergaderrooster is in schooljaar 2023-2024 ingegaan. Alle leerkrachten zijn vooraf geïnformeerd over de agenda en hebben de mogelijkheid om input te leveren en mee te denken.

In de vergaderingen vindt afstemming plaats over schoolzaken. Daarbij is een onderscheid tussen beleidsvoorstellen, kind besprekingen, praktische zaken of studie. Er wordt informatie gedeeld; er wordt gezamenlijk aan kwaliteitskaarten en beleidsvoorstellen gewerkt; er vindt beeldvorming plaats en er worden besluiten genomen. De kleuterbouw heeft daarnaast nog een eigen afstemmingsmoment/vergadering.

Er is coördinatoren overleg, waarin de directie, coördinatoren en de officemanager praktische schoolzaken bespreken en coördineren. Ook is er een tweewekelijks ib-directie overleg, waarin de zorg-gerelateerde zaken besproken worden.

Alle medewerkers ontvangen op vrijdag de 'interne agenda en mededelingen', waarin de gezamenlijke agenda voor de volgende week zichtbaar is en waarin de laatste informatie en mededelingen worden gedeeld. Sinds augustus 2023 staat hier meer praktische informatie in.

Ouders ontvangen wekelijks 'het weekbericht', waarin zij geïnformeerd worden over de schoolagenda en actuele zaken. Sinds schooljaar 2023-2024 komt er elke 3 maanden een Seizoensbrief uit. In deze brief, geschreven door directie met input van MR en het team, worden ouders op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in de school, en worden specifieke

onderwerpen verder uitgelegd. De Seizoensbrief is een initiatief dat voortkwam uit de input van het oudertevredenheidsonderzoek. Daarin werd aangegeven dat ouders een grotere behoefte hebben om te horen wat school op verschillende gebieden doet, en bleek de beeldvorming door gebrek aan informatie niet kloppend. Zo leefde het beeld dat er op school geen laptops of andere digitale middelen voor de leerlingen beschikbaar zijn, terwijl die aanwezig zijn en regelmatig worden ingezet.

Eenmaal per jaar is er een algemene ouderavond waar bestuur en directie ouders informeert over de stand van zaken binnen school. Per schooljaar zijn er één of meerdere lezingen voor ouders.

1.3.2 Externe relaties

Het bestuur en de school onderhouden diverse contacten met externe instanties. Ook dit jaar hebben veel van deze contacten plaatsgevonden.

Onderwijsbureau Twente: het Onderwijsbureau Twente vervult een ondersteunende rol voor de organisatie van VSA. Zij verzorgen de personeelsadministratie en de financiële administratie. Daarnaast ondersteunen zij bij het opstellen van de begrotingen, de managementrapportages, de jaarrekening en planning en control.

Opleidingscentra: VSA werkt samen met de Hogeschool Leiden (Vrijeschool Pabo) aan contact en afstemming. Studenten van de Hogeschool Leiden, Pabo's uit de regio, maar ook van opleidingen voor onderwijs- en klassenassistent en sportopleidingen kunnen stagelopen bij VSA.

SWV de Eem: De VSA werkt samen in het Samenwerkingsverband De Eem. De VSA heeft ook dit jaar weer impuls gelden ontvangen om, net als de andere scholen in het samenwerkingsverband, de basisondersteuning op orde te krijgen. De middelen ten behoeve van de borging van de basisondersteuning, is op basis van de 8 beloftes, zoals geformuleerd in het beleidsplan van SWV de Eem, ingezet. Verantwoording hierover is afgelegd in het document 'Financiële verantwoording middelen basisondersteuning 2023 SWV de Eem'. Jaarlijks vindt het 'SOP- gesprek' (SOP staat voor School Ontwikkel Plan) plaats, om de samenwerking te evalueren en bij de stand van zaken met betrekking tot de zorg in de school stil te staan. Daarnaast zijn gelden ontvangen voor individuele arrangementen voor leerlingen met een extra zorg en of ondersteuningsvraag, basisondersteuning overstijgend.

Wijkteam en de GGD: met zowel het wijkteam Schuilenburg, het samenwerkingsverband als de GGD heeft de VSA regelmatig koffiemomenten. Daarin bespreken we de ondersteuning en zorg in en om school en de actuele situaties. In 2023 zijn de contacten met het Wijkteam en GGD geïntensiveerd en structureel ingepland.

In de Buurt 033 en ABC activiteiten: met de buurtorganisaties hebben we regelmatig contact op de situatie in de buurt te bespreken en gezamenlijk te kijken naar mogelijkheden om de cohesie in de buurt te versterken. Het contact is in 2023 geïntensiveerd en structureel tweejaarlijks ingepland.

Gemeente Amersfoort: er vindt regelmatig overleg plaats met de gemeente. Dit kan gaan over allerhande ontwikkelvraagstukken in de gemeente. Zoals bijvoorbeeld het tegengaan van segregatie. In 2023 heeft frequent overleg plaatsgevonden tussen Gemeente en de verschillende schoolbesturen en ook de GGD, de KDC's. Dit onder de naam BIBO (Breed Inter Bestuurlijk Overleg primair onderwijs Amersfoort).

Inter Bestuurlijk Overleg (IBO) Amersfoort: de andere schoolbesturen in het basisonderwijs in Amersfoort zijn onze gesprekspartner in het Interbestuurlijk Overleg (IBO). Via diverse werkgroepen

hebben wij ook contact met organisaties in de kinderopvang, (jeugd)welzijn en met de gemeente over onderwerpen als voor- en vroegschoolse Educatie en jeugdzorg. Via het IBO zijn we vertegenwoordigd in het overleg met het voortgezet onderwijs (het PO-VO-overleg) waar de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs bijvoorbeeld onderwerp van gesprek is. In 2023 is hierin o.a. aandacht geweest voor het aanmeldbeleid.

Kindcentrum Panta Paideia: Kindcentrum Panta Paideia is een kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang voor kinderen van 0-13 jaar en is gehuisvest in het hoofdgebouw van de Vrije School.

Overige externe contacten en netwerken: het afgelopen jaar zijn er regelmatig contacten geweest met de vakorganisaties, de Begeleidingsdienst voor Vrijescholen (BVS), de bestuursorganisatie PO-raad, met de regionale samenwerkingsverbanden, de Vereniging voor Bijzonder Onderwijs (VBS) en de Vereniging van Vrijescholen. Deze organisaties worden geraadpleegd voor adviezen op het gebied van rechtspositie, huisvesting en beleidsplannen.

Er is samenwerking met de leerplichtambtenaar van de gemeente Amersfoort en met de wijkagent. Daarnaast met onder andere het Kindertherapeuticum in Zeist en andere school-ondersteunende organisaties.

Verder is er samenwerking met omliggende scholen in de wijk, en andere vrije scholen. De scholen geven samen vorm aan een verdere synergie op het gebied van gedeelde expertise, scholing van leerkrachten en ondersteuning in de vorm van afstemming tussen directeuren.

In schooljaar 2023-2024 is er een toename van BSO's waar de leerlingen naar toe gaan. Dit is een direct gevolg van de beperkte beschikbaarheid van BSO plekken bij Kindcentrum Panta Paideia. We zijn blij dat door de toename van BSO's ouders de mogelijkheid van opvang hebben als zij zich bij onze school inschrijven.

1.3.3 Klachtenafhandeling

In 2023 zijn er geen klachten bij de klachtencommissie of de geschillencommissie ingediend. Tevens is er bij de interne vertrouwenspersoon geen klacht geweest. Bij directie is één klacht binnengekomen over de adjunct-directeur. Deze klacht is in gesprek met de desbetreffende ouder afgehandeld. De klacht en afhandeling is met de MR besproken. Er is sinds schooljaar 2023-2024 een nieuwe intern vertrouwenspersoon voor de leerlingen. Er is aandacht besteed aan haar zichtbaarheid. Zij is door verschillende leerlingen benadert met vragen of zorgen. Met name rondom een incident in klas 5a. Alle gesprekken zijn naar tevredenheid afgehandeld.

2. Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens het beleid op het gebied van Onderwijs & Kwaliteit, Personeel & Professionalisering, Huisvesting & Facilitair en ICT& Privacy aan de orde.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

In deze paragraaf zijn de volgende onderwerpen opgenomen: interne en externe kwaliteitszorg, opbrengsten, schoolambities, referentieniveaus, sociocratische besluitvorming, executieve functies en gedrag, sociale veiligheid, bewegingsonderwijs, passend onderwijs, leerlingaantallen, uitstroomcijfers, werkdrukverlaging en tenslotte het Nationaal Programma Onderwijs.

2.1.1 Interne en externe kwaliteitszorg

In de verticale lijn wordt door het bestuur aan de Raad van Toezicht verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Over de kwaliteit van onderwijs wordt ook gesproken met de onderwijsinspectie. De inspectie voert een jaarlijkse prestatieanalyse uit en eens in de vier jaar een onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer door het bestuur volgens het geldende onderzoekskader. Er wordt een jaarverslag gestuurd naar het ministerie van OC&W. Het kwaliteitsbeleid van VSA zoals weergegeven in het schoolplan (en bijbehorende sturingsdocumenten) is onderwerp van gesprek in de bilaterale overleggen tussen bestuurder en de directeur.

Op de horizontale lijn is er afstemming tussen bestuur, directie en medewerkers en MR en wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid aan de ouders van school, tijdens de algemene ouderavond.

In 2023 is naar aanleiding van de interne audit een Plan van aanpak gemaakt door de directie, met ondersteuning van de kwaliteitsmedewerker van Ithaka, om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Het plan richt zich vooral op het vergroten van het zicht op de ontwikkeling van leerlingen en op het versterken van pedagogisch-didactische leerkrachtaardigheden. We willen dit bereiken door ons (verder) te scholen in differentiatie, door klassenbezoeken van de IB-er met feedback aan de leerkracht, door professionele gesprekken over deze thema's te faciliteren en door coaching. Gezamenlijke afspraken moeten ervoor zorgen dat onderwijskwaliteit minder leerkrachtafhankelijk is. Daar waar in schooljaar 2022-2023 en 2023-2024 op veel verschillende vlakken tegelijkertijd gewerkt zal worden aan (persoonlijke) ontwikkeling, zal schooljaar 2024-2025 gericht zijn op het borgen van de afspraken en verdere ontwikkeling van vaardigheden.

2.1.2 Opbrengsten

Ook in 2023 zijn schoolbreed de landelijke genormeerde Cito-toetsen afgenomen van de kernvakken taal en rekenen in lijn met de toets kalender van VSA. De opbrengsten zijn geanalyseerd door de intern begeleider en de leerkrachten en aan elkaar gepresenteerd in een teamvergadering. Daar waar nodig zijn verdiepende analyses gemaakt en vervolgens plannen van aanpak voor verbetering. In het schooljaar 2022-2023 is ervoor gekozen de midden meting van klas 6/groep 8 naar voren te halen en een beginmeting in november af te nemen. Dit is als pilot ingezet vanuit de verwachting dat dit een betere verdeling over het hele jaar geeft. Nu de doorstroomtoets de eindtoets heeft vervangen, is ook in 2023-2024 de beginmeting in november afgenomen.

In juni 2023 is één klas 6 (groep 8) uitgestroomd en zijn de referentieniveaus op taal ruim gehaald. Voor het vakgebied rekenen zijn de 1S doelen niet behaald. Voor rekenen is in deze klas in schooljaar 2021-2022 en schooljaar 2022-2023 verschillende ondersteuning ingezet. Er was sprake van duidelijke groei, maar niet genoeg om het referentieniveau op rekenen te halen. De onderwijsresultaten zijn geanalyseerd en nabesproken met de desbetreffende leerkrachten, interne begeleiding en directie, alsmede met het bestuur.

Voor de komende jaren hebben we onze schoolambities opgesteld en daaraan gekoppelde ondersteuningsplannen voor verschillende klassen gemaakt.

Schoolbreed is in 2021 begonnen met een rekenaartraject onder begeleiding van de Begeleidingsdienst van scholen. Dit traject heeft in 2022 vervolg gehad met zowel meerdere gezamenlijke studiemomenten als individuele begeleiding in de klas. In 2023 is dit traject afgerond met gezamenlijke afspraken. De kwaliteitskaart over rekenen, waarbij de afspraken verder uitgewerkt

worden, staat voor 2024-2025 op de planning. In 2023 is begonnen met de kwaliteitskaarten taal. In 2023 zijn de kwaliteitskaarten technisch lezen en begrijpend lezen afgerond. In 2024 zal de kwaliteitskaart spelling afgerond worden.

We hebben al eerder geconstateerd dat onze opbrengsten een grote leerkrachtafhankelijkheid tonen, waardoor het uitstroombeeld niet stabiel is. In de pedagogische vergaderingen en studiemomenten wordt er gezamenlijk gewerkt aan gedragen afspraken in de kwaliteitskaarten. Als school is het onze ambitie om meer eenheid te brengen in hoe we werken, vanuit een gezamenlijk gedragen visie op waarom we doen wat we doen. In dit proces speelt het begeleiden van de verschillende achtergronden en visies naar een gedragen beleid een grote rol.

In 2023 is het traject rekenen afgesloten met studie over differentiatie, het OPP en het drieslagmodel. In 2023 hebben we verder ingezet op gezamenlijk gedragen en vormgegeven kwaliteitskaarten, en wordt er tijdens de pedagogische vergaderingen en studiedagen ingezet op zowel het vergroten van vakgerichte kennis en vaardigheden, beleidsvorming, als het studeren op de menskunde. Het is onze ambitie om vanaf schooljaar 2024-2025 elk jaar de signaleringswaarden te halen en onze populatie uit te laten stromen naar het onderwijs dat past bij hun cognitieve en sociale vermogens.

2.1.3 Schoolambities

Niveau	Rekenen signaleringswaarde: 57,9 %			Taalverzorging (o.a. SP.) signaleringswaarde: 57,9 %			Lezen (BL) signaleringswaarde: 57,9 %		
	< 1F	1 F	1S	< 1F	1 F	2F	< 1F	1 F	2F
2021-2022	<10%	90%	53,3%	<5,5%	94,5%	64%	<6%	94%	80%
Behaald IEP 2021-2022	8%	92%	60%	0%	100%	70%	3%	97%	82%
Ambities 2022-2023	8%	90%	53,5%	5,3%	94,6%	64,5%	6%	94%	82,5%
Behaalde IEP 2022-2023	4 %	96 %	32 %	0 %	100 %	68 %	0 %	100 %	89 %
Ambities 2023-2024	6%	93%	55,0%	5,1%	94,8%	65,0%	5%	94,5%	85,5%
Ambities 2024-2025	5%	95%	56,3%	5%	95%	65,6%	5%	95%	87,2%

De onderwijsinspectie heeft voor 2022-2023 en 2023-2024 correctiewaardes vastgesteld, gekoppeld aan de schoolweging. We hebben onze ambities hierop niet aangepast.

2.1.4 Referentieniveaus

De school heeft al eerder geconstateerd dat nog niet alle klassen op koers zijn om de referentieniveaus te halen die bij de schoolpopulatie passend zijn. Nog niet in alle klassen wordt voldoende gewerkt met instructie op verschillende niveaus. De verschillen tussen de klassen en de leerkrachtvaardigheden zijn groot. Duidelijk is dat het bewustzijn en de professionalisering van het team verbeterd is, onder andere door het proces van de kwaliteitskaarten taal, de interne audit, het plan van aanpak en de gesprekken tussen leerkrachten en de interne begeleiding. Tevens is zichtbaar dat hierin ook individueel vooruitgang is geboekt. In 2023 zijn er verschillende scholingsmomenten ingepland. Daarnaast wordt ingezet op extra ondersteuning voor zowel leerkracht als leerlingen. Als de effectiviteit van de instructie verder toeneemt zal dit ertoe bijdragen de ambities te behalen. In 2023 is er ingezet op vergroting van kennis en handelen van het werken met een eigen leerlijn, het opstellen en uitvoeren van OPP's, differentiatie en werken met passende lesmaterialen voor de meer- en hoogbegaafden.

Vanuit IB en directie is de toetskalender voor schooljaar voor 2022-2023 en 2023-2024 aangepast. Daarbij zijn er meerdere momenten toegevoegd waarbij de leerkracht met de intern begeleider naast de klassen- en leerlingbespreking, ook de onderwijsresultaten en de daaruit volgende handelingsplannen apart bespreken. Hierdoor wordt eerder gesignaleerd en kan ondersteuning, in een vroeger stadium gerealiseerd worden. Er is inmiddels zichtbaar dat er vooruitgang is en tevens wordt eerder duidelijk uit wie van de leerlingen echt een leesprobleem hebben en wie met de RT-hulp weer mee kunnen in de basis. In 2024 start een taalimpuls voor klas 1-2 (groep 3-4) onder leiding van de taalspecialist en de intern begeleiders.

2.1.5 Sociocratische besluitvorming

Binnen VSA wordt gewerkt vanuit een behoorlijke vrijheid en autonomie (professionele ruimte). Daarbij werd eerder zichtbaar dat afspraken niet altijd duidelijk zijn voor iedereen of niet altijd eenduidig worden nagekomen. Dit vergrootte de leerkrachtafhankelijke onderwijsresultaten en verzwakt de interne besluitvorming. Vanaf augustus 2022 is er met een pilot gestart om te gaan proberen om het Sociocratische besluitvorming te werken. Hierbij is een verschuiving gekomen van uitgaan van 'de meeste stemmen gelden', naar elke stem telt. Deze werkwijze geeft meer ontspanning tijdens de besluitvormingsprocessen en helderheid over rollen en verantwoordelijkheden in een dergelijk proces. Het gezamenlijk bereiken van consensus over besluiten, zorgt voor een groter draagvlak en een sterkere en snellere besluitvorming. Het draagt hierdoor mede bij aan een grotere eenduidigheid in werkwijze en professionalisering, alsmede het dragen van de eigen verantwoordelijkheid. In 2023 is deze pilot verder voortgezet en uitgebouwd.

2.1.6 Executieve functies en gedrag

De school ervaart een groeiende groep leerlingen die in de kleuterklas op school komen en moeite hebben met executieve functies en gedrag. Landelijk is deze tendens ook zichtbaar. Daarbij wordt de corona-tijd als mogelijke oorzaak gezien. De kinderen zijn veel minder in het bredere sociale contact geweest. In de kleuterbouw is ten opzichte van eerdere jaren een grotere groep leerlingen waarbij zorg is, en/of waarbij het Samenwerkingsverband betrokken is. Dit vraagt veel van de leerkrachten. Hierop is besloten om in de herverdeling van de NPO gelden ruimte te maken voor een gedragsspecialist. Deze is in 2023 gestart.

Ook bij de populatie met veel meer- en hoogbegaafden, zijn problemen met executieve functies zichtbaar, dit vraagt aandacht. Vanaf september 2022 is er binnen de RT capaciteit ook ruimte gemaakt om deze leerlingen te ondersteunen. Er wordt er tevens gewerkt met verdiepingklassen in zowel de kleuterbouw (groep 1-2) als de onderbouw (klas 1-2-3 of 4-5-6/ groep 3-8) waarbij het gericht aan de executieve vaardigheden werken, onderdeel is van het lesprogramma. Er zijn enkele kinderen die via een arrangement gecoacht worden op verbeteren van de executieve functies.

2.1.7 Sociale Veiligheid: welbevinden en sociaal emotionele ontwikkeling

De vragenlijst Sociale Veiligheid wordt jaarlijks in mei afgenomen in klas 5 en 6. De uitkomsten in alle klassen liggen boven de landelijke norm en zijn daarmee goed.

In de huidige klas 3b moest het sociale klimaat in de klas opnieuw vormgegeven worden. Voor die klas is eind 2023 een Regenboogtraining gestart. Deze wordt uitgevoerd door de Begeleidingsdienst van Vrije Scholen. Binnen onze school hanteren we schoolregels, pauzeregels en is er in ons curriculum veel aandacht voor de omgangsvormen met elkaar. We gaan ervan uit dat iedereen zichzelf mag zijn en welkom is. Binnen onze school zijn er verschillende kinderen met gender vragen, maar we ervaren in geen enkele klas gender-issues of problematiek. Klas 6 heeft een training mediawijsheid gehad. In schooljaar 2023-2024 wordt er gewerkt met de leerlijn burgerschapsvorming van Ithaka en is er een training en lezing voor ouders over mediawijsheid.

We hanteren binnen school een maatjessysteem, waarbij de eerste klassen een maatje hebben uit de zesde klas. Zij helpen bij de voorbereiding van jaarfeesten, spelen met hen in de pauzes en helpen met het leren lezen. De zesdeklassers zijn zich hierdoor bewust van hun voorbeeldfunctie en de rol die hun maatjes hebben gespeeld voor henzelf in klas 1. Ook de vijfde klas helpt de tweede klas, met name als leesmaatjes.

Met de overstap van Cito 3.0 naar Cito Leerling in Beeld is gestart met de vragenlijst sociaal emotioneel functioneren van de leerling in de klas. Deze wordt twee keer per schooljaar in alle klassen door de betrokken leerkracht ingevuld. Daarmee is er een uitbreiding van onze monitoring.

In november 2023 is er een incident geweest in klas 5. Daarbij is er sprake geweest van een bedreiging en een grote schending van de veiligheidsbeleving in de klas. Dit heeft grote impact gehad op de betrokken kinderen, de klas, de leerkracht en de ouders. Er is direct breed overleg georganiseerd om de impact op te vangen. De GGD, het wijkteam, het samenwerkingsverband en therapeuten zijn betrokken. Er is een herstelplan opgesteld en de betrokken kinderen en in aanvang ook de betrokken ouders, zijn gedurende tweeënhalve maand ondersteund door een orthopedagoog met gesprekken. Daarbij is gewerkt aan herstel van de relatie. De ouders, het team en het bestuur zijn gedurende het proces geïnformeerd en betrokken. Het betrokken kind is overgeplaatst naar een andere klas, in afwachting van een plek op een andere school. De overstap naar speciaal basisonderwijs is echter door een groot gebrek aan beschikbare plekken, niet snel te realiseren.

2.1.8 Bewegingsonderwijs

Vanaf het schooljaar 2023-2024 is het landelijk verplicht om elk leerjaar 2 x 45 minuten = 90 minuten bewegingsonderwijs te bieden. Hierdoor is er een verandering in ons curriculum en lesroosters ontstaan. In overleg met het team, de betrokken vakleerkrachten en met hulp van een adviseur voor de kleuterbouw, hebben we een nieuwe opzet gemaakt. Die is direct in augustus 2023 in werking gesteld. Wegens uitval van de euritmieleerkracht voor de klassen 2-6 (groep 4-8) is er meer ingezet

op spelactiviteiten in de zaal of buiten. De klassen 3 tot en met 6 (groep 5-8) hebben wekelijks 105 minuten bewegingsonderwijs. De andere klassen 90 minuten.

2.1.9 Passend onderwijs

Passend onderwijs heeft als doel: zorgen dat elk kind onderwijs krijgt dat bij deze leerling past. En dan graag zo dicht mogelijk bij huis. Passend onderwijs wil daarom het liefst dat elke leerling, eventueel met extra ondersteuning, onderwijs kan volgen op een reguliere basisschool.

De VSA richt zich net als het landelijk beleid op inclusief onderwijs en streeft ernaar zo min mogelijk leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte te laten uitstromen naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Dankzij middelen en ondersteuning van het samenwerkingsverband is dit in de meeste gevallen haalbaar gebleken. Er zijn in 2023 twee aanvragen voor doorverwijzing naar het SBO gedaan en drie aanvragen naar het SO. Er is voor 20 leerlingen een aanvullende ondersteuningsvraag op ondersteuningsniveau 4, gedaan bij het samenwerkingsverband, waarbij in 2023 voor € 16.628,14 toegekend is aan externe specialistische ondersteuning op school. Binnen de 20 aanvragen betreft het ondersteuning bij leren-leren en gedrag, alsmede cognitieve remedial teaching of begeleiding HB. De aanvragen voor extra ondersteuning komen tot stand in overleg met de leerkracht(-en), intern begeleiders en na overleg in het IB-directieoverleg. Voorafgaand aan een aanvraag is er ondersteuning geboden op niveau 1, 2 en 3. Voor basisondersteuning is in 2023 € 78.810 ontvangen het samenwerkingsverband.

Binnen onze school hebben we in 2021-2022 de ondersteuningsstructuur neergezet. We zien in 2023 dat deze ondersteuningsstructuur voor iedereen bekend is, maar dat het toepassen van differentiatie op de verschillende niveaus nog leerkrachtafhankelijk is. In 2023 hebben we ingezet op het vergroten van de leerkrachtvaardigheden. Tijdens verschillende vergaderingen, studiedagen en begeleiding van de interne begeleiders, is daarbij extra ingezet op het borgen van de ondersteuningsstructuur en de leerkrachtvaardigheden in differentiatie. Aan de verantwoordingsstructuur is een differentiatiedocument toegevoegd en op de toepassing hiervan wordt door de interne begeleiders in de verschillende klassenbezoeken en klassenbesprekingen gestuurd. De toepassing en implementatie van een OPP, eigen leerlijn in het ondersteuningsaanbod en klassenmanagement is in het schooljaar 2023-2024 verder neergezet door de interim IB-er. Zij heeft hierbij de leerkrachten begeleid in het proces, en tevens de werkwijze en formats vastgelegd en geborgd.

Onze ouderpopulatie bestaat uit veelal hoger opgeleide ouders. Het percentage meer- en hoogbegaafden binnen onze school is daardoor, zoals verwacht, hoger dan gemiddeld. En aanmerkelijk hoger dan in andere scholen in onze wijk. Daarnaast signaleren we verschillende kinderen met taalachterstanden of gedragsvraagstukken. Als school hebben we hierop verschillende keuzes gemaakt om ook voor deze kinderen onderwijs te geven die past bij hun ontwikkelingsvraag en onderwijsvraag.

Hoog- en meerbegaafdheid: binnen school hebben we een specialist hoogbegaafdheid die meekijkt in de klassen, observaties en consultaties doet, betrokken is bij oudergesprekken en adviseert bij de inzet van andere onderwijsmaterialen zoals Levelwerk en eigen leerlijn.

Sinds 2021 zijn er verdiepingklassen voor de kleuters, waarbij de kinderen buiten de klas aan het werk gaan met executieve vaardigheden, samenwerken en motorische vaardigheden. Sinds schooljaar 2022-2023 hebben we als school een verdiepingklas voor kinderen uit klas 5 en klas 6 (groep 7 en 8). In schooljaar 2023-2024 is deze uitgebreid naar alle klassen 1-6 (groep 3-8) waarbij

met name gewerkt wordt aan leren leren, executieve functies en samenwerken. De lessen worden vormgegeven en uitgevoerd door de specialist hoogbegaafdheid.

Gedragproblematiek: vanaf 2023 tot 1 juli 2025 zal er wekelijks een gedragspecialist in school zijn die met verschillende kinderen werkt die een vraag hebben in het gedrag. Daarnaast zal zij leerkrachten begeleiden in hoe met deze kinderen in de klas om te gaan. Hiervoor zijn we de samenwerking met de pedagogisch ondersteuner van Tipin aangegaan.

Taal en dyslexie: we hebben ingezet op meer structuur in de signalering, eerdere signalering en meer mogelijkheden van ondersteuning van kinderen met een taal- of leesachterstand. Daarbij zijn de onderwijsondersteuners betrokken en is er nauw contact met de RT'ers. We borgen de signalering en het ondersteuningsprofiel door tijdig extra te ondersteunen, en indien nodig aanvragen te doen voor onderzoek Enkelvoudig Dyslexie. Hierover is afstemming met het samenwerkingsverband. In schooljaar 2023-2024 zal een klasdoorbroken taalimpuls project starten voor de klassen 1-2 (groep 3-4).

Het Samenwerkingsverband de Eem: Als school hebben we regelmatig contact met de onderwijsondersteuner van Samenwerkingsverband de Eem. Daarbij richten we ons, veelal met het wijkteam, interne begeleiding, leerkrachten, het samenwerkingsverband en de ouders, op de ontwikkelingsvraag van het kind in het brede beeld. Het bieden van passend onderwijs bij de ontwikkelingsvraag is onderdeel van deze gesprekken en uitvoering in de klassen. Mede door observaties en overleg is het mogelijk geweest om voor verschillende kinderen binnen school een betere aansluiting met het onderwijs te realiseren.

In onze school ervaren we een spanningsveld met de beschikbare plekken in het SBO en SO. Er is een tekort aan plekken. Leerlingen waarvan we gezamenlijk (ouders, school, samenwerkingsverband) besluiten dat onze school geen passende plek kan bieden en ander onderwijs meer passend is, blijven lang in de klas, omdat er geen vervolgplek voor hen beschikbaar is. In het geval van twee leerlingen is de overbruggingstijd in 2023 meer dan 3 maanden geweest. Dit heeft impact op zowel de leerling als klas, mede omdat leerlingen die niet op hun plek zitten, vaak zich uiten in externaliserend gedrag. In het geval van 1 leerling heeft dit geresulteerd in uitval.

2.1.10 Leerlingaantallen

Het aantal leerlingen op 1 oktober 2019 bedraagt:	361
Het aantal leerlingen op 1 oktober 2020 bedraagt:	390
Het aantal leerlingen op 1 oktober 2021 bedraagt:	382
Het aantal leerlingen op 1 februari 2022 bedraagt:	399
Het aantal leerlingen op 1 februari 2023 bedraagt:	409

2.1.11 Uitstroomcijfers 2023

Overzicht uitstroom naar het vervolgonderwijs in percentages

Niveau	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
PRO	0	3 %	3 %	0 %	0 %	0 %
VMBO GL t/m VMBO TL	0 %	13 %	7 %	6 %	13 %	7 %

VMBO TL	10 %	18 %	7 %	21 %	6 %	18 %
VMBO	6 %	3 %	3 %	2 %	4 %	0 %
HAVO/MAVO	19 %	20 %	27 %	15 %	8 %	7 %
HAVO	6 %	15 %	13 %	13 %	14 %	21 %
HAVO/VWO	35 %	5 %	7%	13 %	10 %	22 %
VWO	24 %	23 %	33 %	30%	45 %	25 %
Totaal	100 % =51 II	100 % = 39 II	100 % = 31 II	100 % = 46 II	100 % = 51 II	100 % = 28 II

2.1.12 Werkdrukverlaging & verantwoording inzet onderwijsassistenten

Onze werkdrukverlagingsgelden worden structureel ingezet met vaste onderwijsassistenten. De klassen in de onderbouw (groep 3-8) hebben hierdoor drie keer per week ondersteuning. Daarnaast ondersteunen de onderwijsassistenten de leerlingen met een OPP. De kleuterbouw heeft sinds schooljaar 2022-2023 twee keer per week ondersteuning in de ochtend voor individuele kinderen en acht groepen verdiepingsklas per week. In 2023-2024 is dit uitgebreid met 2 keer per week 45 minuten ondersteuning in de klas.

De werkdrukverlagingsgelden zijn daarmee ook in 2023 voor het gehele bedrag ingezet op personele inzet en scholing van de onderwijsassistenten.

In het rooster van de onderwijsassistenten is extra ruimte behouden voor scholing van de assistenten, overleg en voorbereiding. De onderwijsassistenten zijn daarnaast actief betrokken bij het rekentraject dat in 2021 is gestart en studiedagen. Dit ter bevordering van professionalisering en het vergroten van kennis en vaardigheden en het verbeteren van de interne afstemming.

Voor alle medewerkers is administratieve ondersteuning geboden op piekmomenten. Zoals in de Cito periodes en rond de oudergesprekken. Ook zijn onderwijsassistenten ingezet als kortdurende vervanging in de klas, waardoor de leerkracht een gesprek met bijvoorbeeld ouders, de intern begeleider en het samenwerkingsverband kon bijwonen. Hierdoor is het in 2023 ook mogelijk geweest om een deel van het (multidisciplinair) overleg met externen tijdens schooltijd te doen. De inzet van zowel onderwijsondersteunend personeel, materiaal en meer flexibiliteit heeft bijgedragen aan de afname van de ervaren werkdruk.

2.1.13 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In 2023 zijn de NPO gelden met name ingezet voor extra RT, een gedragspecialist, verdiepingsklas, een extra -interne begeleiding. Daarnaast is ingezet op klimmateriaal voor de kleuterbouw, en onderbouw, en scholing op sociocratische besluitvorming.

Daarmee kiezen we als school voor zowel ondersteuning van de leerlingen in extra uren RT, als ondersteuning van leerkrachten. We hebben door de NPO gelden ook de nodige interne begeleiding door externen kunnen realiseren. Daarmee is de voortgang in de verschillende verbetertrajecten en professionalisering voor de leerkrachten en externen behouden.

De realisatie van de oorspronkelijke begroting bleek niet volledig haalbaar, met name door het niet kunnen vervullen van de openstaande vacatures. Hierdoor zijn de gelden van 2021 en 2022 slechts deels uitgegeven. Door de mogelijkheid om de NPO gelden tot de zomer van 2025 uit te geven, hebben we de gelden over de komende jaren begroot. In december 2022 hebben we aan de MR een aangepaste begroting voor de NPO-gelden voorgelegd. De MR heeft instemming verleend.

In de aangepaste begroting hebben we de NPO gelden, in overleg met het team, ingezet. Het grootste deel van de NPO gelden zal daardoor in de jaren 2023-2025 worden uitgegeven.

A	Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren	
B	Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	
	Pakket integrale schoolontwikkeling	€ 23.575
	Scholing	€ 8.500
C	Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	
D	Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	
E	(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	
	Loonkosten extra onderwijsassistenten, HB-klas	€ 30.868
	Externen loonkosten remedial teaching en, gedragsspecialist	€ 52.435
F	Faciliteiten en randvoorwaarden (rand voorwaardelijke/ondersteunende activiteiten bij interventies A-E)	
	Materialen ten behoeve ondersteuning en klimmateriaal	€ 2.357
	Totaal besteed in 2023	€ 117.735

Van de NPO gelden is € 30.822 (26,2%) ingezet voor personeel in dienst ten behoeve van extra onderwijsondersteuning en de verdiepingsklas (passend onderwijs HB), en € 76.056 (64,6%) voor extern personeel. Het externe personeel is onder te verdelen in middelen ten behoeve van extra remedial teaching en de gedragsspecialist, teamscholing besluitvorming, en bovenschoolse IB of begeleiding op onderzoeken. Daarnaast zijn er voor € 2.357 verbruiksmaterialen ten behoeve van ondersteuning aangeschaft en is voor € 8.500 aan scholing ingezet.

De keuze om extra onderwijsondersteuning te bieden in de samengevoegde klas en ten bate van de leerlingen met een OPP, heeft bijgedragen aan de continuïteit van het onderwijs in de klas.

De keuze tot inzet voor extra remedial teaching heeft geleid tot individuele groei en ontwikkeling bij verschillende kinderen. Het heeft tevens ruimte geboden om ook RT aan te bieden voor leerlingen met een ondersteuningsvraag op de executieve vaardigheden.

De inzet van een gedragsspecialist is van grote waarde gebleken. Zowel de leerkrachten als de leerlingen hebben baat gehad en handvatten gekregen om met gedragsverstoringen in de klas om te gaan.

De verdiepingsklas heeft positieve resultaten in met name het omgaan met de leerkuil en het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast leidt het samenzijn met ontwikkelingsgelijken tot een positieve ontspanning in de sociale contacten.

De inzet van de bovenschoolse Intern begeleider is in 2023 afgebouwd. De kennisoverdracht en

ondersteuning in de afgelopen jaren heeft ertoe bijgedragen dat de interne begeleiders zich verder hebben geschoold en zij nu de taken die de bovenschools Intern begeleider zelfstandig kunnen uitvoeren.

De teamscholing rondom Sociocratische Besluitvorming heeft geleid tot een meer gedragen besluitvormingsstructuur. Dit leidde tot meer dialoog tussen de medewerkers, meer openheid over meningen en gedachten en een bredere basis van input en meedenken. Er zijn hierdoor meer individuele kwaliteiten zichtbaar en meer gedragen ruimte voor medewerkers om die kwaliteiten in te zetten.

2.2 Personeel & professionalisering

In deze paragraaf worden de volgende onderwerpen onder de aandacht gebracht: strategisch personeelsbeleid, competentie van leerkrachten, gesprekkencyclus, formatie en bezetting, ziekteverzuim, leeftijdsopbouw medewerkers, beheersing uitkeringen na ontslag, medewerkers tevredenheidsonderzoek, werven nieuwe leerkrachten en tenslotte de stagetrajecten.

2.2.1 Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid binnen VSA is gebaseerd op hetzelfde mensbeeld als het vrijeschool onderwijs. Dat betekent dat er zowel aandacht is voor de functionele als voor de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers. Dit komt tot uiting in jaarlijkse gesprekken en een scala aan scholingsmogelijkheden. Het dreigende lerarentekort bieden wij het hoofd door een zorgvuldige werving- en selectieprocedure en een goed inwerkprogramma in te richten en de mogelijkheden voor zij-instroom te benutten. Via Ithaka kunnen wij beschikken over een coach. Vanaf schooljaar 2023-2024 is zij voor verschillende leerkrachten ingezet.

De implementatie, monitoring en evaluatie van personeelsbeleid is vast onderwerp op de agenda van het overleg met bestuur. Over de implementatie van nieuw beleid vindt afstemming plaats met de MR. Door de onrust en werkdruk in de Coronajaren zijn er in de verdere uitwerking van het IPB van de scholen in Midden-Nederland maar beperkt stappen gezet. Vanaf 1 januari 2024 vallen we onder Stichting Vrijescholen Ithaka. Daarbij zal het personeelsbeleid met Ithaka worden afgestemd en waar nodig aangepast. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt. Bij wijzigingen in personeelsbeleid is de GMR betrokken.

De duurzame inzetbaarheid van medewerkers is een belangrijk punt van aandacht, zowel in gezondheid als in loopbaanontwikkeling. Ook hierin spelen de jaarlijkse gesprekken een belangrijke rol, naast de samenwerking met de bedrijfsarts met betrekking tot het ziekteverzuim. De regeling Duurzaam Inzetbaarheidsverlof/BAPO voor medewerkers ouder dan 57 jaar is ingezet bij 4 personen voor 0,2967 fte. In 2023 is door twee medewerkers gebruik gemaakt van de mogelijkheid om korter of langer (onbetaald) verlof op te nemen.

In 2023 is een medewerker met pensioen gegaan. Eind schooljaar 2023-2024 volgen nog 2 medewerkers. Het team is en wordt aangevuld met nieuwe jonge leerkrachten, er werken geen medewerkers die de AOW-gerechtigde leeftijd zijn gepasseerd. De verjonging in het team is ook op lange termijn noodzakelijk. Met het vertrek van de gepensioneerden verliest school een schat aan kennis en ervaring van het vrijeschoolonderwijs. In schooljaar 2023-2024 is ingezet op overdracht van een vertrekkende leerkracht van kennis over de antroposofische menskunde tijdens studiedagen en

vergaderingen. In 2024 zal een uitbreiding van inzet van de ervaren vrijeschoolleerkrachten als coach om de nieuwe jonge leerkrachten met name in de vrijeschoolpedagogiek te begeleiden.

2.2.2 Competentie van leerkrachten

Net als in 2022 was de inzet en betrokkenheid van het lerarenteam in 2023 groot. Tijdens de studiemiddagen waren alle leerkrachten met een aanstelling van 0,7 of hoger aanwezig. Leerkrachten met een kleinere aanstelling waren in overleg met de directeur al dan niet aanwezig bij deze studie momenten. Naast de studiedagen en vergadermomenten is de betrokkenheid zichtbaar in de gezamenlijk gedragen Kerstspelen, en de bereidheid tot extra werken en flexibiliteit onder de collega's tijdens de plotselinge uitval van collega leerkrachten.

Tijdens de studiedagen en vergaderingen is in 2023 aandacht geweest voor differentiatie, het EDI-model, het Drieslagmodel, een aanpassing in de wijze van Triband Verantwoorden, de kwaliteitskaarten taal, kinderen met een ontwikkelingsvraag, leerlijn Burgerschap, menskunde en Sociocratische besluitvorming.

De aandacht voor de individuele leerkrachtvaardigheden is in 2023 als onderdeel van het werken aan de onderwijskwaliteit geïntensiveerd. De verschillende individuele coaching-trajecten zijn verder voortgezet met aandacht voor didactiek of specifieke leerkracht-ontwikkelvragen. Ook hebben leerkrachten taakuren gekregen om (beginnende) leerkrachten te coachen en ondersteunen.

In 2023 is gestart met uitbreiding van de klassenbezoeken door directie en IB met nabesprekingen. In schooljaar 2023-2024 zullen hieraan individuele ontwikkeldoelen worden gekoppeld en zullen deze worden gevolgd.

2.2.3 Gesprekkencyclus

In 2023 is met alle medewerkers een functioneringsgesprek gevoerd door de interim-directeur. In deze gesprekken staat de ontwikkeling van de medewerker centraal, naast de bijdrage die de medewerker aan de organisatie kan en wil bieden. In 2024 zal in de gesprekkencyclus een grotere aandacht gaan naar individuele (leerkracht-)vaardigheden en ontwikkeldoelen.

2.2.4 Formatie en bezetting 2023

Het totaal aantal medewerkers is ongeveer gelijk gebleven; te weten 54 (zie ook de tabel in hoofdstuk 2.2.5) over het hele jaar en 45 op peildatum 31-12-2023. De bezetting was in 2023 gemiddeld 27,75 fte. Op 31-12-2023 was de bezetting € 27,42 fte.

2.2.5 Ziekteverzuim 2023

Het ziekteverzuim is ten opzichte van vorig jaar gedaald. Het verzuim wordt vooral veroorzaakt door langdurig ziekten. In nauwe samenwerking met de bedrijfsarts wordt naar mogelijkheden voor werkhervatting of re-integratie gezocht. Een enkele keer leidt het verzuim tot een WIA-aanvraag, die dan ook gehonoreerd wordt. De meldingsfrequentie is licht gedaald maar nog aan de hoge kant, terwijl het aantal nulverzuimers (degenen die in een jaar geen enkel ziekteverlof aanvragen) gestegen is tot meer dan een kwart van alle collega's.

De VSA heeft in 2023 weer overwogen een mate van eigen risicodragerschap voor het Vervangingsfonds aan te gaan ten opzichte van het Vervangingsfonds. Vooralnog is de keuze gemaakt voor de gewone aansluiting, dus volledige vergoeding van vervanging wegens ziekte of schorsing.

VP		MF		%NV	
2022	2023	2022	2023	2022	2023
6,24	7,4	2,05	1,76	14,58	30

VP= verzuimpercentage MF= meldingsfrequentie NV= nulverzuimers

2.2.6 Leeftijdsopbouw medewerkers 2023

Opvallend in de leeftijdsopbouw is het aandeel leerkrachten tussen de 45 en 65 jaar. Gewaakt moet worden voor een te sterke uitstroom van deskundigheid wanneer zij 'tegelijk' met pensioen gaan. Daarnaast is aandacht voor inzetbaarheid en vitaliteit van de betreffende groep extra van belang om langdurig verzuim te voorkomen.

Op de peildatum 31-12-2023 waren er 45 medewerkers in dienst. Het verschil tussen de 54 medewerkers die hieronder genoemd worden en de bovengenoemde 45 medewerkers wordt verklaard door collega's die in en uit dienst gaan en door kortdurende vervangingen.

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	0	1	1
25 tot 35 jaar	4	4	8
35 tot 45 jaar	11	0	11
45 tot 55 jaar	12	2	14
55 tot 65 jaar	12	4	16
65+ jaar	4	0	4
Totaal	43	11	54

2.2.7 Beheersing uitkeringen na ontslag

VSA stelt als voorwaarde dat indien mogelijk bij beëindiging van een dienstverband wordt voldaan aan de voorwaarden van het Participatiefonds. De eventuele uitkeringskosten komen dan voor rekening van het Participatiefonds. In augustus 2022 is het reglement gewijzigd waardoor altijd minimaal 10% van de uitkeringskosten voor rekening van de werkgever komt. Indien niet voldaan wordt aan de voorwaarden betaalt de werkgever 50% van de uitkeringskosten. Eind 2023 zijn er geen mensen die via Vrije School Amersfoort wachtgeld (WW) krijgen.

2.2.8 Medewerkers tevredenheidsonderzoek

In mei 2023 is er een medewerkers tevredenheidsonderzoek geweest. Dit is door DUO onderwijs en advies gedaan en wordt elke twee jaar afgenomen. Van de 44 medewerkers van VSA die een uitnodiging hebben ontvangen, hebben uiteindelijk 31 medewerkers de vragenlijst ingevuld. Dit levert een respons op van 70%. Over het algemeen zijn de medewerkers van VSA zeer tevreden met hun werk (8,4). VSA scoort hiermee (nagenoeg) gelijk aan de benchmark primair onderwijs (8,5). Ten opzichte van de meting in 2021 scoort VSA lager (8,8).

De medewerkers zijn (zeer) tevreden over de thema's: inhoud van het werk, sfeer, directie en samenwerking. De volgende thema's scoren (sterk) hoger dan de benchmark primair onderwijs: inhoud van het werk. De volgende thema's scoren (sterk) lager dan de benchmark primair onderwijs: directie, samenwerking, werkomstandigheden, onderwijs en persoonlijke ontwikkeling.

De volgende thema's scoren lager dan in 2021: inhoud van het werk, sfeer, directie, samenwerking, werkomstandigheden, communicatie, onderwijs, persoonlijke ontwikkeling en werkdruk.

Tot slot zijn de medewerkers van VSA redelijk tevreden over de professionaliteit van de cultuur (7,3). VSA scoort daarmee sterk lager dan de benchmark primair onderwijs (7,8). Ten opzichte van de meting in 2021 scoort de professionaliteit van de cultuur binnen VSA sterk lager (7,8).

2.2.9 Oudertevredenheidsonderzoek

In mei 2023 is er een oudertevredenheidsonderzoek geweest. Dit is door DUO onderwijs en advies gedaan en wordt elke twee jaar afgenomen

Bij het oudertevredenheidsonderzoek hebben 169 ouders de vragenlijst ingevuld. Dat levert een respons van 31 % op. Over het algemeen zijn de ouders van VSA tevreden met de school (7,8). VSA scoort hiermee (nagenoeg) gelijk aan de benchmark primair onderwijs (7,7). Ten opzichte van de meting in 2021 scoort VSA (nagenoeg) gelijk (7,8).

De ouders zijn (zeer) tevreden over de thema's: sfeer, leerkracht, onderwijs, veiligheid op school, algemene ontwikkeling, identiteit en voorzieningen. De volgende thema's scores (sterk) hoger dan de benchmark primair onderwijs: sfeer, leerkracht, onderwijs, veiligheid op school, algemene ontwikkeling en identiteit. De volgende thema's scores (sterk) lager dan de benchmark primair onderwijs: directie en gepersonaliseerd leren.

In vergelijking met de meting in 2021 scoort VSA hoger op de volgende thema's: sfeer en leerkracht. De volgende thema's scores lager dan in 2021: voorzieningen, directie en gepersonaliseerd leren.

2.2.10 Werven nieuwe leerkrachten

Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Ook binnen het vrijeschool onderwijs is het tekort aan leerkrachten merkbaar. Met name bij ziekte zijn er onvoldoende vervangmogelijkheden. Wij vinden het belangrijk om aankomende leerkrachten en mensen die de overstap naar het (vrijeschool) onderwijs willen maken, te verwelkomen. Daartoe zijn in de afgelopen jaren mogelijkheden gecreëerd in de vorm van meeloopdagen, zij-instroom of BBL. De zij-instromer en de LIO hebben in 2023 hun opleiding afgerond. In het stagebeleid en bij startende leerkrachten speelt goede begeleiding een belangrijke rol.

2.2.11 Stagetrajecten in 2023

In totaal zijn er vanuit de Vrijeschool Pabo (VSP) drie stagiaires geweest, waaronder één zij-instroom en één LIO. Vanuit het MBO waren er vier stagiaires. Er waren twee stagiaires van de opleiding Pedagogiek aan de HU. Er is 1 stagiaire BOL van het ROC. Er zijn 6 stagiaires geweest van het VO voor een snuffelstage. Ook was er een stagiaire van de Taalschool. Daarnaast hebben we meegedaan aan een onderzoek van Windesheim studenten over het vrijeschool onderwijs en zijn we betrokken bij de studiedag van de VSP in oktober. Op die dag bracht het werkveld, waaronder wij, input aan het team van de VSP over de didactische en klassenmanager competenties van de afgestudeerden. Gezamenlijk hebben we gekeken naar wat anders kan.

Voor het schooljaar 2022-2023 en 2023-2024 is ervoor gekozen minder stageplaatsen MBO aan te bieden en de beschikbare begeleidingstijd te richten op het HBO. Er hebben zes mensen een dagje meegelopen. Daarvan hebben twee mensen na het meelopen de stap naar het onderwijs gemaakt.

2.3 Huisvesting & facilitair

In deze paragraaf staan het dependance, de ruimtebehoefte, het onderhoud van het schoolgebouw en het energieverbruik centraal.

2.3.1 Dependance

Sinds september 2020 maakt de VSA gebruik van een dependance om de extra klassen een onderdak te geven. Van september 2020 tot en met juli 2022 kon de school gebruik maken van enkele lokalen in de van der Hoeve School. Met ingang van schooljaar 2022-2023 wordt er gebruik gemaakt van beschikbare ruimten in de Openbare Basisschool 't Spectrum. De school heeft hier de beschikking over een kantoortje en twee lokalen. In 2023 is de naam van de school gewijzigd in 't Scala. We verwachten ook de komende jaren gebruik te maken van deze ruimtes.

2.3.2 Ruimtebehoefte

In het huisvestingsbeleidsplan (uit 2019) is het streven naar een volledige twee-stromen school rond 2025. De mogelijkheden voor de toekomstige huisvesting van deze dubbelstroomse school op de huidige locatie zijn in 2020 in een "Schetsplan ver(nieuw)bouw 2025 basisschool Roméostraat 74" opgesteld. Hierin wordt de vergroting van het aantal lokalen gecombineerd met de geplande (ver)nieuwbouw na 2025. De oudste gedeelten van het huidige gebouw (uit de zestiger en zeventiger jaren van de vorige eeuw) worden dan gesloopt om daarvoor in de plaats nieuwe lokalen te bouwen, gedeeltelijk in twee bouwlagen. De nieuwe lokalen uit 2014, de zaal en de kleuterlokalen blijven in dit globale schetsplan gehandhaafd. De voorbereiding van dit plan zou in 2022-2023 opgepakt moeten gaan worden. Wat dit plan enigszins in de weg kan zitten is de eis ten aanzien van de leerlingenprognoses en mogelijk leegstaande lokalen in de omgeving. In het genoemde "Schetsplan" zijn de te nemen stappen voor de komende jaren aangegeven. Wegens de wissels van directie, de fusie met Ithaka en vertraging in de planning voor vernieuwbouw is dit in 2023 niet actief verder opgepakt. In 2024 zal dit opgepakt worden. De (ver)nieuwbouw van VSA is gepland in de periode na 2027.

2.3.3 Onderhoud schoolgebouw

Met behulp van het huisvestingsbureau Sineth is er in 2023 een nieuw meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Hiermee wordt helder wat het toekomstige onderhoud zal gaan worden en wat er begroot moet worden ten behoeve van huisvesting en onderhoud. Bij de uitvoering van het onderhoud wordt gebruik gemaakt van de ondersteuning en expertise van Sineth. In 2023 zijn twee dakventilatoren geïnstalleerd en extra zonwering om de temperatuurbeheersing van de bovenlokalen beter te reguleren.

2.3.4 Energieverbruik

De VSA is aangesloten bij Energie voor Scholen. Daardoor zijn de prijsstijgingen in 2022 binnen de perken gebleven aangezien er een vijfjarig contract is afgesloten door Energie voor Scholen. In april 2023 is het bericht ontvangen dat de huidige leverancier DVEP met ingang van 1 januari 2024 stopt met de dienstverlening. Er is overgestapt op Engie. Binnen school is er aandacht voor het beperken van het energieverbruik. Zo is er ingezet op ingeregelde maximaal temperatuur van 19 graden, werkt de thermostaat op vaste tijden en zijn de drangers van de deuren afgehaald om het onnodig verlies van warmte te voorkomen.

2.4 ICT & Privacy

In deze paragraaf worden de verbeteringen in de ICT-omgeving, de genomen beveiligingsmaatregelen en de FG en datalekken benoemd.

2.4.1 Verbeteringen in de ICT-omgeving

In het jaar 2023 heeft onze ICT-omgeving aanzienlijke verbeteringen ondergaan dankzij gerichte aanpassingen in zowel gebruikersinstellingen, beleidsverscherpingsen als fysieke hardware-upgrades. Deze verbeteringen hebben een positieve impact gehad op de efficiëntie, veiligheid en gebruikerservaring binnen onze organisatie.

2.4.2 Beveiligingsmaatregelen

Als onderdeel van onze inzet voor verbeterde beveiliging hebben we verschillende maatregelen geïmplementeerd om de veiligheid van onze digitale communicatie te waarborgen:

- **E-mail Disclaimer:** Alle uitgaande e-mails buiten onze tenant worden nu standaard voorzien van een disclaimer. Dit draagt bij aan transparantie en versterkt onze juridische positie bij communicatie met externe partijen.
- **Tweestapsverificatie:** Om de beveiliging van onze Office-accounts te versterken, is tweestapsverificatie nu verplicht gesteld voor alle gebruikers. Deze extra laag van authenticatie vermindert het risico op ongeautoriseerde toegang tot gevoelige informatie.
- **Beveiligd printen en verzenden:** We hebben een actiever beleid ingevoerd met betrekking tot beveiligd printen en verzenden van documenten. Door deze maatregelen minimaliseren we het risico op verlies of lekken van vertrouwelijke informatie.
- **Bewustwording van cyberaanvallen:** Als onderdeel van onze inspanningen om de bewustwording van cybersecurity te vergroten, hebben we een aanvalssimulatie van een phishingmail uitgevoerd. Deze oefening heeft onze medewerkers geholpen om de risico's van phishingaanvallen te begrijpen en hun alertheid te vergroten.
- **Correspondentie via Parro:** Om de communicatie met ouders te stroomlijnen en veiligheid te waarborgen, verloopt alle correspondentie nu via Parro. Dit platform biedt een veilige en efficiënte manier om informatie te delen en betrokkenheid van ouders te bevorderen.

Deze initiatieven hebben bijgedragen aan een robuustere en veiligere ICT-omgeving, waardoor we beter in staat zijn om te voldoen aan de groeiende eisen van onze organisatie en de toenemende bedreigingen op het gebied van cybersecurity.

2.4.3 FG en datalekken

VSA heeft zich per schooljaar 2022-2023 aangesloten bij de Functionaris Gegevensbescherming van Ithaka. Dit gebeurde na een inventarisatie van de ICT-situatie op de Vrije School Amersfoort en een AVG-awarinessstraining die het team kreeg van de Privacy Officer.

Er zijn in 2023 geen datalekken geweest.

3. Toelichting op de financiële gegevens 2023

In dit hoofdstuk worden eerst de financiële kengetallen toegelicht. Daarna wordt de balans weergegeven en per post toegelicht, datzelfde geldt voor de staat van baten en lasten. Vervolgens is de continuïteitsparagraaf opgenomen en tenslotte is het jaarverslag van de RVT toegevoegd.

3.1 Financiële kengetallen

De ondergaande kengetallen weerspiegelen de (gezonde) financiële positie van VSA. Onder de tabel is een toelichting per kengetal opgenomen.

Kengetal	definitie	Realisatie	Realisatie	Signaleringsgrens
		2022	2023	
solvabiliteit 2	(eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva	76,68%	77,62%	<30%
current ratio	vlootende activa/kort vreemd vermogen	3,48	3,64	<1**
rentabiliteit	resultaat/totaal baten	4,08%	1,12%	-
weerstandvermogen	eigen vermogen/totaal baten	25,98%	25,70%	<5%
Ratio Eigen vermogen*	feitelijk publiek EV/normatief EV	0,73	0,71	>1

* volgens definitie Inspectie van het Onderwijs mbv rekenhulp signaleringswaarde ** signaleringswaarde voor middelgrote instelling (totale baten tussen € 3 en € 12 mln.)

Aanvullende kengetallen		Realisatie	Realisatie
		2022	2023
	personeelslasten/totaal lasten	82,26%	82,11%
	materiele lasten/totaal lasten	17,74%	17,89%
	algemene reserve/totaal baten	13,32%	12,68%
	voorzieningen/totaal baten	16,64%	18,04%
	rijksbijdragen/totaal baten	94,49%	94,69%
	personeelslasten/rijksbijdragen	83,35%	85,65%

Solvabiliteit 2

Dit kengetal geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de voorzieningen ten opzichte van het totale vermogen. Een solvabiliteit van groter of gelijk aan 30% wordt als goed aangemerkt. Een solvabiliteitsratio van 77,62% is ruim boven de signaleringsgrens.

Current ratio

Dit kengetal geeft aan in welke mate VSA in staat is om op korte termijn haar kortlopende schulden te betalen. De signaleringsgrens van het Ministerie is dat deze waarde boven de 1 moet liggen (dit is de grens dit geldt voor middelgrote instellingen). Met een current ratio van 3,64 is het totaal van de vorderingen en liquide middelen voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

Rentabiliteit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van VSA met elkaar in evenwicht zijn. Een rentabiliteit van 1,12% is ruim voldoende.

Weerstandvermogen

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de continuïteit van de organisatie bij een onvoorziene gebeurtenis gewaarborgd is. Of, anders gezegd de financiële veerkracht en continuïteit na het optreden van een normaal bedrijfsrisico. Een percentage van boven de 5% wordt gezien als voldoende buffer. Met 25,7% valt VSA ruim boven de signaleringsgrens.

Ratio Eigen vermogen

Dit kengetal geeft aan of er bovenmatig eigen vermogen in de organisatie aanwezig is. Een ratio van boven de 1 duidt hierop. Met een ratio van 0,71 is dit voor VSA niet het geval.

Aanvullende kengetallen

De totale lasten kunnen worden onderverdeeld in personele en materiele lasten. De personele lasten maken 82,11% uit van de totale lasten, de materiele lasten bedragen 17,89% van de totale lasten. De overige aanvullende kengetallen zijn opgenomen voor benchmarkdoeleinden.

3.2 Balans

De balans over 2023 (met vergelijkende cijfers voor 2022) ziet er als volgt uit. Onder de tabel is een toelichting per post opgenomen.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Balans		
activa		
materiele vaste activa	673.420	664.200
Totaal vaste activa	673.420	664.200
vorderingen	5.650	9.070
liquide middelen	1.073.510	963.010
Totaal vlottende activa	1.079.160	972.080
Totaal activa	1.752.580	1.636.280
passiva		
eigen vermogen	799.440	764.760
<i>waarvan algemene reserve</i>	<i>394.280</i>	<i>392.170</i>
<i>waarvan bestemmingsreserve publiek</i>	<i>274.720</i>	<i>281.580</i>
<i>waarvan bestemmingsreserve privaat</i>	<i>130.440</i>	<i>91.010</i>
voorzieningen	560.970	489.910
langlopende schulden	96.000	102.000
kortlopende schulden	296.170	279.610
Totaal passiva	1.752.580	1.636.280

Materiele vaste activa

De mutaties in de materiele vaste activa bestaan uit afschrijvingen op activa, investeringen en eventueel desinvesteringen. De materiele vaste activa bestaan uit gebouwen en terreinen (52%), inventaris en apparatuur (46%) en leermiddelen (2%).

De begrote investeringen zijn in 2023 voor 89% gerealiseerd, zie de ondergaande tabel. Onder de tabel is een toelichting op de begroting en realisatie van de investeringen opgenomen.

Omschrijving	Begroting 2023	Realisatie 2023	Vershil	%
gebouwen en terreinen	0	9.850	9.850	
inventaris en apparatuur	55.000	57.110	2.110	
leermiddelen	20.000	0	-20.000	
Totaal investeringen	75.000	66.960	-8.040	89%

De investering voor gebouwen betreft de aanschaf van dakventilatie voor de klassen boven, welke niet was begroot. De begrote investeringen voor inventaris en apparatuur betreffen kasten voor de

hal, laptops en een laptopkast en zijn gerealiseerd. De begrote nieuwe methoden bij de leermiddelen zijn niet gerealiseerd.

De boekwaarde van de materiele vaste activa is ultimo 2023 € 9K hoger dan vorig boekjaar. De boekwaarde ultimo 2022 was € 664K. De investeringen in 2023 zijn € 67K, de afschrijvingen in 2023 zijn € 58K. Hiermee komt de boekwaarde ultimo 2023 op € 673K.

Vorderingen

De vorderingen betreffen de posten debiteuren en de afrekening DVEP 2023.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn per ultimo 2023 € 1.074K. De mutatie liquide middelen in 2023 is € 111K. Het onderstaande kasstroomoverzicht geeft een toelichting op de mutaties.

	2023	2022
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat voor financiële baten en lasten	38.420	125.430
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	57.740	56.940
mutaties voorzieningen	71.060	73.050
Mutaties werkkapitaal		
vorderingen (-/-)	3.420	114.520
kortlopende schulden	16.560	-13.330
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	187.200	356.610
ontvangen interest	0	0
betalde interest	-3.740	-5.320
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	183.460	351.290
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
(des)investeringen materiële vaste activa	-66.960	-5.670
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-66.960	-5.670
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
aflossing langlopende schulden	-6.000	-6.000
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-6.000	-6.000
Mutatie liquide middelen	110.500	339.620
beginstand liquide middelen	963.010	623.390
mutatie liquide middelen	110.500	339.620
Eindstand liquide middelen	1.073.510	963.010

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per ultimo 2023 is € 799K. De resultaatbestemming in 2023 is € 35K. Voor de specificatie zie onderstaande tabellen.

	Boekwaarde ultimo 2022	Bestemming resultaat	Boekwaarde ultimo 2023
algemene reserve	392.170	2.110	394.280
bestemmingsreserve publiek	281.580	-6.860	274.720
bestemmingsreserve privaat	91.010	39.430	130.440
Totaal eigen vermogen	764.760	34.680	799.440

	Boekwaarde ultimo 2022	Toevoeging/onttrekking	Boekwaarde ultimo 2023
bestemmingsreserve personeel	30.870	0	30.870
bestemmingsreserve materieel	22.710	0	22.710
bestemmingsreserve eerste waardering	3.350	-830	2.520
bestemmingsreserve NPO	224.650	-6.030	218.620
Totaal bestemmingsreserve publiek	281.580	-6.860	274.720

	Boekwaarde ultimo 2022	Toevoeging/onttrekking	Boekwaarde ultimo 2023
bestemmingsreserve privaat	91.010	39.430	130.440
Totaal bestemmingsreserve privaat	91.010	39.430	130.440

De mutatie in de bestemmingsreserve eerste waardering betreft de afschrijvingskosten van de activa ten tijde van de schouw in 2005. De bestemmingsreserve NPO neemt af met het bedrag dat in 2023 meer is uitgegeven aan NPO-middelen dan dat de daadwerkelijke ontvangsten waren (€ 6K). De bestemmingsreserves personeel en materieel zullen per 1 januari 2024 worden toegevoegd aan de algemene reserve op basis van een op te stellen bestuursbesluit hiertoe.

De bestemmingsreserve privaat neemt met € 39K toe op basis van ontvangen huurbedragen van de kinderopvang en het surplus van de ontvangen ouderbijdragen boven de begroting.

Het normatief eigen vermogen (definitie Inspectie van het Onderwijs) is per ultimo 2023 € 942K, wat betekent dat er geen sprake is van overmatig eigen vermogen omdat het feitelijk publiek eigen vermogen € 669K (algemene reserve en bestemmingsreserve publiek) is.

Voorzieningen

De voorzieningen betreffen de voorziening jubilea en de voorziening groot onderhoud. Op basis van verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen is er in 2023 € 1K aan de voorziening jubilea toegevoegd. Op basis van de overgangsregeling die geldt voor de voorziening groot onderhoud is € 70K aan de voorziening groot onderhoud toegevoegd in 2023. Er hebben zich in 2023 geen onttrekkingen voorgedaan voor beide voorzieningen.

	Ultimo 2022	Mutatie	Onttrekking	Ultimo 2023	Kortlopend*	Langlopend
voorziening jubilea	16.080	1.060	0	17.140	1.919	15.221
voorziening groot onderhoud	473.830	70.000	0	543.830	59.790	484.040
Totaal voorzieningen	489.910	71.060	0	560.970	61.709	499.261

*kort = < 1 jaar

De voorzieningen ultimo 2023 komen hiermee op € 561K, waarvan € 62K naar verwachting in 2024 zal worden besteed en € 499K op een langere termijn.

Omdat er geen personeelsleden zijn die zich hebben gemeld om DI-verlof op te nemen, is hiervoor ook geen voorziening gevormd.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn in 2023 met € 6K afgenomen tot € 96K, zijnde de aflossing op de lening bij de Rabobank voor de bouw van een deel van het schoolgebouw van VSA.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn per ultimo 2023 € 296K. De kortlopende schulden bestaan voornamelijk

uit crediteuren, nog af te dragen loonbelasting en sociale lasten, pensioenafdrachten en nog te betalen vakantiegeld. Ultimo 2022 waren de kortlopende schulden € 280K.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en gebeurtenissen na balansdatum

De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn de volgende.

Niet uit balans blijvende verplichtingen	Looptijd	Jaarbedrag in € incl BTW
huur kopieermachine Ricoh	1-5-21 t/m 1-5-26	3.267
huurovereenkomst Meerkring 2 lokalen	1-8-20 t/m stilzwijgende verlenging	28.056
schoonmaakonderhoud Van Berkel	1-11-19 t/m stilzwijgende verlenging	35.981
energie Engie via Energie voor scholen	1-1-24 t/m 31-12-25	P.M.

Wegens de terugtrekking van DVEP uit de overeenkomst met Energie voor Scholen is Engie per 1 januari 2024 de nieuwe energieleverancier, maar zijn de jaarkosten heden nog niet precies bekend.

Per 1 januari 2024 fuseert VSA met Stichting Vrijescholen Ithaka.

Minder bekostiging augustus-december 2022

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 113.830. Dit bedrag is -evenals vorig jaar- niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 221 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

3.3 Staat van baten en lasten

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 35K, dit is € 32K meer dan begroot. Zowel de baten als de lasten zijn hoger dan begroot.

Voor een toelichting op de afwijking tussen het resultaat van 2023 ten opzichte van 2022 (€ 85K lager), zie het einde van deze paragraaf.

	Realisatie	Begroting	Vershil R/B
	2023	2023	2023
baten			
rijksbijdragen	2.944.810	2.765.930	178.880
overige baten	165.300	147.300	18.000
Totaal baten	3.110.110	2.913.230	196.880
lasten			
personeelslasten	2.522.290	2.398.870	123.420
afschrijvingen	57.740	59.530	-1.790
huisvestingslasten	232.170	218.700	13.470
overige lasten	259.490	225.000	34.490
Totaal lasten	3.071.690	2.902.100	169.590
financiële baten en lasten	-3.740	-8.000	4.260
Resultaat	34.680	3.130	31.550

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn € 179K hoger dan begroot door hogere reguliere bekostiging van € 87K door de CAO-verhoging per 1 juli 2023. Er is € 25K ontvangen voor groei, dit was niet begroot. De bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders is € 2K hoger dan begroot en de overgangsbekostiging is € 4K hoger dan begroot.

De in 2022 ontvangen lerarenbeurs voor 7/12 deel in 2023 als bate geboekt (€ 5K).

De doorbetaling vanuit het samenwerkingsverband is € 56K hoger dan begroot doordat het hiervoor begrote bedrag in 2023 zeer conservatief begroot was door signalen van het samenwerkingsverband destijds.

Overige baten

De overige baten zijn € 18K hoger dan begroot door € 3K hogere verhuurbaten en € 15K hogere ouderbijdragen ten opzichte van de begroting.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 123K hoger dan begroot door € 126K hogere lonen en salarissen door de CAO-verhoging per 1 juli 2023. De overige personele lasten zijn € 129K hoger dan begroot, wat voornamelijk wordt veroorzaakt door loonkosten derden. De interim schoolleider (jan-jul) heeft € 76 gekost en was niet begroot onder loonkosten derden. Er is voor € 44K besteed aan inhuur IB-werkzaamheden (sep-dec) en er is € 20K besteed aan zware zorg (besteding middelen samenwerkingsverband). De bestedingen voor NPO zijn begroot voor € 83K op loonkosten derden, de realisatie is € 52K gebleken. Naast bovengenoemde bestedingen zijn uitgaven gedaan voor o.a. vervangingen voor de klas, inzet HR en begeleiding euritmie.

Er is € 131K aan uitkeringen ZW en VVF ontvangen (niet begroot).

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 2K lager dan begroot door minder investeringen in 2023 dan begroot (zie onderdeel materiele vaste activa in hoofdstuk 3.2).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 14K hoger dan begroot. Er zijn overschrijdingen zichtbaar op onderhoud (€ 14K, betreft vooral dagelijks onderhoud), huur (€ 3K) en heffingen (€ 9K, betreft vooral huur containers en ongediertebestrijding). Er zijn onderschrijvingen op schoonmaak (€ 2K) en energie en water (€ 11K, inclusief afrekeningen 2022 en 2023 van DVEP).

Overige lasten

De overige lasten zijn € 34K hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door een overschrijding op verbruiksmateriaal (€ 25K) en een overschrijding op representatiekosten (€ 13K, kosten schoolgids van drie jaar). Tevens is er een overschrijding op kosten inventaris en apparatuur (€ 8K, betreft vooral ICT verbruikskosten).

De overige beheerslasten laten een onderschrijving van € 12K zien, dit komt vooral door onderrealisatie op NPO-bestedingen op deze grootboekrekening.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen lasten en bestaan uit rente lening en bankkosten en zijn € 4K lager dan begroot.

In ondergaande tabel is de realisatie 2023 naast de realisatie 2022 weergegeven. Zowel de baten als de lasten zijn in 2023 hoger dan in 2022. Onder de tabel is de toelichting per post opgenomen.

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Verschil 2023 tov 2022
baten			
rijksbijdragen	2.944.810	2.781.680	163.130
overige baten	165.300	162.230	3.070
Totaal baten	3.110.110	2.943.910	166.200
lasten			
personeelslasten	2.522.290	2.318.550	203.740
afschrijvingen	57.740	56.940	800
huisvestingslasten	232.170	211.310	20.860
overige lasten	259.490	231.680	27.810
Totaal lasten	3.071.690	2.818.480	253.210
financiële baten en lasten	-3.740	-5.320	1.580
Resultaat	34.680	120.110	-85.430

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn in 2023 € 163K hoger dan in 2022. Ondanks de vereenvoudigde bekostiging per 1 januari 2023 en de salarisverhoging per 1 juli 2023, is de reguliere bekostiging in 2023 praktisch gelijk aan 2022 (€ +3K in 2023). Ook de bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders en het studieverlof zijn per saldo in 2023 en 2022 gelijk. Dat de rijksbijdragen in 2023 toch hoger zijn dan in 2022 komt door in 2023 toegekende groeigelden van € 25K, hiervan was in 2022 geen sprake. De doorbetalingen van het samenwerkingsverband zijn in

2023 € 22K hoger dan in 2022. Tenslotte is in 2022 een negatieve bate van € 114K in verband met de 93% bekostiging voor schooljaar 22-23 door de nieuwe bekostigingssystematiek per 1 januari 2023 in de rijksbijdragen van 2022 geboekt. De rechtszaak bij de bestuursrechter loopt heden nog, zie hiervoor de tekst in hoofdstuk 3.2 onder het kopje niet uit de balans blijkende verplichtingen/minder bekostiging augustus – december 2022.

Overige baten

De overige baten zijn in 2023 per saldo praktisch gelijk aan die in 2022. De huurbaten en de ouderbijdragen zijn in 2023 elk ruim € 4K hoger, de eenmalige baten in 2022 van € 6K waren er in 2023 niet.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn in 2023 € 204K hoger dan in 2022. Dit komt door hogere kosten van lonen en salarissen door de CAO-verhoging per 1 juli 2023 (€ +163K). De loonkosten derden zijn in 2023 € 141K hoger dan in 2022. De overige personele lasten zijn in 2023 € 31K lager dan begroot. De uitkeringen ZW en VVF zijn in 2023 € 70K hoger dan in 2022.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in 2023 van hetzelfde niveau als in 2022.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2023 € 21K hoger dan in 2022. Dit komt door hogere huurkosten (€ +8K), hogere onderhoudskosten (€ +10K) en hogere kosten van energie en water (€ +4K). De dotatie voorziening groot onderhoud is onveranderd (€ 70K elk jaar).

Overige lasten

De overige lasten zijn in 2023 € 28K hoger dan in 2022. De afwijking in 2023 wordt door diverse kleinere posten (positief en negatief) veroorzaakt, de belangrijkste zijn een stijging van de verbruiksmaterialen van € 20K en de stijging van de representatiekosten van € 16K door de kosten van de schoolgids van 3 jaar in 2023 te boeken.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn in 2023 en 2022 van vergelijkbaar niveau.

3.4 Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt normaalgesproken het toekomstperspectief van VSA toegelicht. Aangezien VSA per 1 januari 2024 is gefuseerd met Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat er dus geen toekomstperspectief voor VSA alleen. Vrijeschool Amersfoort is opgenomen in de meerjarenbegroting van Ithaka. Voor het toekomstperspectief wordt dus verwezen naar het jaarverslag 2023 van Ithaka.

Specifiek voor 2023 zijn voor VSA de volgende onderwerpen relevant om in dit verslag op te nemen ter toelichting op de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Per onderdeel zal worden aangegeven wat de verschillen tussen 2023 en de toekomst zullen zijn.

In 2023 viel VSA al onder het bestuur van Ithaka. De bestuurder van Ithaka was dus ook in 2023 verantwoordelijk voor het interne risicobeheersings- en controlesysteem van VSA en voor de beoordeling van de effectiviteit van dit systeem.

Raad van Toezicht

De bestuurder legt periodiek (financiële) verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT). In 2023 is VSA op basis van een aparte rapportage, maar passend bij de werkwijze van Ithaka, besproken in de RvT-vergaderingen. In 2024 is geen aparte verantwoording meer nodig.

Managementrapportage

De rapportage aan de RvT bestaat uit een per vergadering opgesteld bestuursverslag waarin alle domeinen zoals bestuursmededelingen, personeelszaken, onderwijskwaliteit, huisvesting en financiën zijn vertegenwoordigd. In 2024 is VSA opgenomen in de managementrapportage van Ithaka.

Kwaliteitsgesprekken

De bestuurder voert samen met de adviseur onderwijs periodiek een kwaliteitsgesprek met de schoolleiding. In dit gesprek komen strategische thema's, kwaliteit van onderwijs, het schoolplan en de voortgang aan de orde. Ook de financiële aspecten van de school worden besproken. Waar nodig kan zodoende worden bijgestuurd. Ook na de fusie zal het kwaliteitsgesprek in deze vorm worden gevoerd.

Statuten

De code Goed Onderwijs Goed Bestuur is uitgewerkt en verankerd in de statuten van Stichting Vrijeschool Amersfoort. De RvT vervult de rol van toezichthouder en de bestuurder die van het bevoegd gezag. Met ingang van 1 januari 2024 is VSA opgenomen in de statuten van Ithaka.

Treasurybeleid

VSA beschikt over een treasurystatuut dat voldoet aan de Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Er is geen sprake van beleggingen. De banktegoeden zijn direct opvraagbaar. Er is sprake van een lening bij de Rabobank die jaarlijks wordt afgelost en er wordt rente betaald. Vanaf 2024 valt VSA onder het regime van Ithaka.

Schoolplan/Koersplan

Het schoolplan 2021-2026 is richtinggevend geweest in 2023. Het Koersplan 2023-2027 van Ithaka zal in 2024 en verder leidend zijn.

VOG beleid

Conform regelgeving van het Ministerie hanteert VSA het VOG beleid, wat inhoudt dat vóór indiensttreding een actuele VOG dient te worden aangeleverd. Dit beleid komt overeen met het gevoerde beleid binnen Ithaka na de fusie.

Bewaking verloop aantal leerlingen

Via ParnasSys wordt het aantal leerlingen gevolgd. Met ingang van 1 januari 2024 volgt Ithaka tevens de leerlingaantallen van VSA.

Financiële en personele administratie

De financiële en personele administratie van VSA is bij Onderwijsbureau Twente (ObT) ondergebracht. De autorisaties voor de diverse (onderdelen) van de systemen worden middels de door ObT opgestelde procedure toegekend, wat onder andere inhoudt dat alle mutatieformulieren door de bestuurder worden ondertekend. Ook Ithaka is bij ObT aangesloten, wat de uitwerking van de fusie per 1 januari 2024 zeer vergemakkelijkt.

Volmachten en procuratie

Binnen VSA is in 2023 gebruik gemaakt van InvoiceIN om de facturenstroom te beheersen. ObT zet alle facturen in het systeem en via digitale workflows en autorisaties vindt codering en accordering door de desbetreffende medewerkers plaats. Eens per week op donderdag wordt door ObT een betaalbatch samengesteld en betaalbaar gesteld. Met ingang van 1 januari 2024 worden de betalingen van VSA meegenomen in de wekelijkse betaalbatch van Ithaka. Ook de salarisbetalingen worden door ObT betaalbaar gesteld, met ingang van 2024 via Ithaka als geheel. Op schoolniveau zijn bankrekeningen beschikbaar voor kleine aanschaffingen en de verwerking van ouderbijdragen. De door VSA opgestelde bankstaten worden door ObT geboekt. Dit proces blijft ook in 2024 doorlopen.

Het beheer van de beschikbare bankpassen en toegang tot digitaal bankieren voor VSA wordt door het ondersteuningsbureau gedaan met ingang van 2024.

Managementinformatiesysteem en -rapportages

VSA maakt gebruik van het managementinformatiesysteem ObTopics van ObT, waarmee de schoolleider de financiële en personele huishouding kan monitoren en bijsturen. In 2023 is door de controller van Ithaka al meegekeken en zijn rapportages voor de RvT opgesteld. Vanaf 1 januari 2024 is geen separate rapportage meer nodig want maken we gebruik van één grootboek en één rapportage inclusief VSA.

Allocatie van middelen

Alle middelen die voor VSA zijn binnengekomen in 2023 zijn ten goede gekomen aan de stichting. Voor de inzet van het bestuur/het ondersteuningsbureau van Ithaka in 2023 zijn facturen gestuurd op basis van een opgestelde overeenkomst hiervoor. Vanaf fusiedatum 1 januari 2024 is VSA in het allocatiebeleid van Ithaka gevoegd, hiermee is rekening gehouden in de opgestelde integrale meerjarenbegroting 2024-2027 van Ithaka.

Risicoanalyse en risicobeheer

Risicoanalyse en risicobeheer zijn een integraal onderdeel van de planning & control cyclus. In 2015 is een risicoanalyse opgesteld. Herziening heeft niet plaatsgevonden.

De commissie Don heeft een risico-inventarisatie gemaakt waarin de volgende risico's zijn aangemerkt als onzekerheden binnen het onderwijs die (voor een belangrijk deel) niet beheersbaar zijn en niet kunnen worden voorzien:

- Fluctuatie in leerlingaantallen;
- Financiële gevolgen van arbeidsconflicten;
- Instabiliteit van de bekostiging;
- Onvolledige indexatie van de bekostiging;
- Restrisiko's.

Op basis van deze risico's zijn beheersmaatregelen genomen in de vorm van een kaderbrief, meer betrouwbare prognoses van leerlingaantallen, een beleidsrijke meerjarenbegroting en periodieke budgetgesprekken naast de kwaliteitsgesprekken die eerder zijn toegelicht. Tevens worden interne audits georganiseerd en werken we met een geactualiseerde MJOP. (Ver)nieuwbouwplannen van de gemeente Amersfoort worden op de voet gevolgd. Ten tijde van het opstellen van de begroting en de samenstelling van het jaarverslag vormen risicoanalyse en risicobeheer een belangrijk

aandachtspunt.

Zie ook de hiervoor in deze paragraaf opgenomen onderdelen voor de vastlegging van verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen de organisatie.

De accountant controleert de rechtmatigheid van onze bestedingen en stelt een verklaring op bij de jaarrekening.

3.5 Jaarverslag RvT 2023

Inleiding

Voor In dit hoofdstuk van het jaarverslag van de VSA, geeft de Raad van Toezicht (RvT) inzicht in de samenstelling, activiteiten en werkwijze van de Raad van Toezicht in 2023. De RvT van Ithaka vormt een personele unie met de RvT van VSA.

De RvT bestond tot oktober 2023 uit vijf onafhankelijke leden. In oktober 2023, na verstrijken van zijn tweede termijn is afscheid genomen van M. Fortuin. Daarna bestond de Raad uit vier onafhankelijke leden. Voor het overzicht van portefeuilleverdeling en hoofd- en nevenfuncties van de Raad van Toezicht verwijzen we naar de volgende tabel.

Nevenfuncties en commissies RvT leden	
Naam	M Fortuin
Profiel	financien & compliance
Rol RvT	voorzitter t/m 30-09-23
Commissies	audit en remuneratie
Nevenfuncties	Teamleider en docent InHolland Alkmaar Docent Hogeschool van Amsterdam ZZP-er financiële en administratieve dienstverlening & compliance Lid RvT/voorzitter auditcommissie Stichting GHW Lid RvT/voorzitter auditcommissie Stichting SIG
Naam	R van Duuren
Profiel	financien en ondernemerschap
Rol RvT	voorzitter vanaf 01-10-23, daarvoor lid
Commissies	audit en remuneratie
Nevenfuncties	DGA Logis.P Holding B.V./Logis.P B.V./Logis.P Deutschland GmbH/Promed Audiovisueel B.V. DGA R. van Duuren Beheer B.V. DGA Sunhill Management B.V. Bestuurslid Vereniging Kiwanis Zeist-Kromme Rijn Bestuurslid Stichting ter Behartiging van Belangen van de Luchtvaartgroep Zeist Bestuurslid Stichting Omgangshuis Zeist
Naam	W Immink
Profiel	onderwijskwaliteit
Rol RvT	lid
Commissies	kwaliteit & innovatie, audit vanaf juli 2023
Nevenfuncties	ZZP Eigenaar Rake Interventies, HRD advies rond lerende organisaties
Naam	F Kleemans
Profiel	onderwijskwaliteit en vrijeschool identiteit
Rol RvT	lid
Commissies	kwaliteit & identiteit
Nevenfuncties	Teamleider, docent en mentor Hogeschool Leiden, afdeling Vrijeschool Pabo
Naam	E Steenbakkers
Profiel	mens & organisatie en ondernemerschap
Rol RvT	lid
Commissies	remuneratie
Nevenfuncties	Algemeen directeur Holland Fit B.V. Lid bestuur branchevereniging NVvPG

Code 'Goed onderwijs, goed bestuur'

In de code 'Goed onderwijs, goed bestuur' is wettelijk vastgelegd dat er binnen een schoolorganisatie een splitsing moet zijn tussen het besturen en het toezicht houden. Bij Ithaka betreft het een functionele scheiding. Dat wil zeggen dat de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag zijn ondergebracht. De functie van bestuur ligt bij het College van Bestuur en de functie van intern toezicht ligt bij de Raad van Toezicht. Daarmee is de inrichting conform de Code Goed Bestuur.

De RvT is belast met het intern toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen VSA. Naast het gevraagd en ongevraagd adviseren ten aanzien van beleidsvraagstukken en financiën heeft de Raad formele taken bij het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de Stichting, waaronder de begroting en de jaarrekening.

Taakverdeling

De Raad van Toezicht adviseert aan en houdt toezicht op de bestuurder en rapporteert daarover in dit verslag. Toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van de rijks- en eigen middelen is onderdeel van de werkzaamheden van de RvT. De RvT heeft twee commissies ingesteld die de taak hebben op hun domein het toezicht te verdiepen en de plenaire vergadering inhoudelijk een stevige basis te geven. De remuneratie commissie is vanwege de personele unie met Ithaka in 2023 in Ithaka vormgegeven.

Kwaliteitscommissie

- Mevrouw Francien Kleemans;
- De heer Warner Immink.

De kwaliteitscommissie heeft de doorontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs als permanent aandachtspunt.

Twee keer per jaar heeft de kwaliteitscommissie een gesprek met bestuurder en kwaliteitsmedewerker om nader in te gaan op de onderwijskwaliteit. Op basis van het jaarplan Onderwijskwaliteit en de evaluatie hierop monitoren we de mate van de realisering van de doelen. In bredere zin spreken we met de bestuurder en kwaliteitsmedewerker over de continue aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs, de scholen die ondersteuning krijgen vanuit de PO-raad in het traject Goed Worden, Goed Blijven, hoe het vrijeschoolkarakter vorm krijgt, hoe de interne auditering bijdraagt aan het leren van de scholen onderling.

Auditcommissie

Vanaf juni:

- De heer Remco van Duuren;
- De heer Warner Immink (vanaf juni 2023);
- De heer Marcel Fortuin (tot juni 2023).

De auditcommissie heeft alle relevante financiële documenten zoals de begroting, de jaarrekening en de tussentijdse rapportages besproken met de bestuurder en de controller en beoordeeld op inhoud, doeltreffendheid en doelmatigheid en met een advies aan de RvT ter besluitvorming voorgelegd.

Werkwijze

De RvT van VSA vormt een personele unie met de RvT van Ithaka. Samenvallende activiteiten, zoals bijvoorbeeld (zelf) evaluatie vindt plaats in Ithaka. In het jaarverslag van Ithaka wordt de werkwijze van de RvT verder toegelicht.

Verslagjaar 2023

Het toezicht op de doelmatige besteding van middelen vindt periodiek plaats aan de hand van gesprekken tussen de RvT en bestuurder over de bestuursverslagen. Het jaarlijks een gesprek tussen RvT, bestuurder en accountant heeft plaatsgevonden waarin de accountant in het accountantsverslag mede ingaat op de doelmatige besteding van middelen.

Overzicht van de belangrijkste besluiten van de RvT in 2023

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste besluiten:

De Raad van keurt de begroting 2024 en meerjarenbegroting 2024-2027 goed.

De Raad van Toezicht tekent voor akkoord jaarrekening 2022.

De Raad van Toezicht adviseert positief over de kaderbrief 2024.

De Raad van Toezicht adviseert positief over het jaarplan voor schooljaar 2023-2024.

De Raad van Toezicht adviseert positief over het koersplan 2023-2027.

De Raad van Toezicht stemt in met de fusie met Ithaka.

Leden van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden

Leden van de Raad van Toezicht worden in principe benoemd voor een termijn van 4 jaar. Na afloop van deze termijn is er de mogelijkheid om maximaal één termijn te verlengen. De totale maximale zittingsduur in de Raad van Toezicht is 8 jaar. Om te voorkomen dat de continuïteit van het intern toezicht in het geding komt wordt er door de RvT in 2024 een rooster van aftreden opgesteld.

Onderstaand is bij de leden van de Raad van Toezicht het rooster van aftreden opgenomen van Ithaka. Gegeven de personele unie die de RvT hiermee vormt is deze ook leidend voor VSA.

Naam	Functie	Datum Benoeming	Datum Herbenoeming	Termijn	Datum aftreden
Marcel Fortuin	Voorzitter	1-10-2015	1-10-2019	Tweede	1-10-2023
Warner Immink	Lid	1-09-2020		Eerste	1-9-2024
Francien Kleemans	Lid	1-09-2020		Eerste	1-9-2024
Remco van Duuren	Lid (tot 1-10-2023) Voorzitter (vanaf 1-10-23)	1-09-2021		Eerste	1-9-2025
Eric Steenbakkers	Lid	1-09-2021		Eerste	1-9-2025

Beloning

De RvT van VSA vormt een personele unie met de RvT van Ithaka. De RvT van VSA ontvangt geen specifieke beloning voor VSA.

4. Jaarrekening 2023

4.1 Balans per 31 december 2023 (na bestemming resultaat)

	31 december 2023	31 december 2022		31 december 2023	31 december 2022
1. Activa			2. Passiva		
1.1.2. Materiele vaste activa	673.420	664.200	2.1. Eigen vermogen	799.440	764.760
Totaal 1.1. vaste activa	673.420	664.200	2.2. Voorzieningen	560.970	489.910
1.2.2. Vorderingen	5.650	9.070	2.3. Langlopende schulden	96.000	102.000
1.2.4. Liquide middelen	1.073.510	963.010	2.4. Kortlopende schulden	296.170	279.610
Totaal 1.2. vlottende activa	1.079.160	972.080			
Totaal 1. Activa	1.752.580	1.636.280	Totaal 2. Passiva	1.752.580	1.636.280

4.2 Staat van baten en lasten over 2023

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
Baten			
3.1. Rijksbijdragen	2.944.810	2.765.930	2.781.680
3.5. Overige baten	165.300	147.300	162.230
Totaal 3. Baten	3.110.110	2.913.230	2.943.910
Lasten			
4.1. Personeelslasten	2.522.290	2.398.870	2.318.550
4.2. Afschrijvingen	57.740	59.530	56.940
4.3. Huisvestingslasten	232.170	218.700	211.310
4.4. Overige lasten	259.490	225.000	231.680
Totaal 4. Lasten	3.071.690	2.902.100	2.818.480
Saldo baten en lasten	38.420	11.130	125.430
6. Financiële baten en lasten	-3.740	-8.000	-5.320
Netto resultaat	34.680	3.130	120.110

4.3 Kasstroomoverzicht 2023

	2023	2022
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat voor financiële baten en lasten	38.420	125.430
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	57.740	56.940
mutaties voorzieningen	71.060	73.050
Mutaties werkkapitaal		
vorderingen (-/-)	3.420	114.520
kortlopende schulden	16.560	-13.330
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	187.200	356.610
ontvangen interest	0	0
betaalde interest	-3.740	-5.320
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	183.460	351.290
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
(des)investerings materiële vaste activa	-66.960	-5.670
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-66.960	-5.670
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
aflossing langlopende schulden	-6.000	-6.000
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-6.000	-6.000
Mutatie liquide middelen	110.500	339.620
beginstand liquide middelen	963.010	623.390
mutatie liquide middelen	110.500	339.620
Eindstand liquide middelen	1.073.510	963.010

4.4 Toelichting op de jaarrekening 2023

4.4.1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betreft richtlijn Rjk C1 voor kleine organisaties zonder winststreven/richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering van activa en verplichtingen plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling

zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting in de gefuseerde setting met Stichting Vrijescholen Ithaka per 1 januari 2024.

Activiteiten

Stichting Vrije School Amersfoort voert tot 1 januari 2024 het bevoegd gezag over één school voor basisonderwijs in de stad Amersfoort. De kerntaak van de Stichting is het verzorgen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Vrije School Amersfoort en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2022 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2023 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en grond wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
<i>Gebouwen en onderhoud</i>	
Gebouwdelen/verbouwingen	30 jaar
<i>Inventaris en apparatuur</i>	
Kantoormeubilair	30 jaar
Schoolmeubilair	20 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
ICT	5 jaar
<i>Leermiddelen</i>	
Leer- en hulpmiddelen	8 jaar

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de

verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiele vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2019 tot en met 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Stichting Vrije School Amersfoort maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van het groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. De meerjaren onderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van baten en lasten

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2023 en 2022 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2022 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 118,6%. De beleidsdekkingsgraad eind 2023 is 113,9%. De

overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiele vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiele vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

4.4.2 Toelichting op de balans

	Aanschafwaarde per 31 december 2022	Afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022	Mutaties 2023				Aanschafwaarde per 31 december 2023	Afschrijvingen tot en met 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2023
				Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen*	Afschrijvingen desinvesterings			
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	492.790	-134.400	358.390	9.850	0	-16.590	0	502.640	-150.990	351.650
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	500.990	-215.930	285.060	57.110	0	-35.700	0	558.100	-251.630	306.470
1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	49.070	-28.320	20.750	0	0	-5.450	0	49.070	-33.770	15.300
Totaal 1.1.2. Materiele vaste activa	1.042.850	-378.650	664.200	66.960	0	-57.740	0	1.109.810	-436.390	673.420

*Inclusief afschrijvingen schouw van € 830, zijnde afschrijvinglasten van de aanwezige MVA voor invoering van de lumpsum per 1 augustus 2006.

	31 december 2023	31 december 2022
1.2.2. Vorderingen		
1.2.2.1. Debiteuren algemeen	1.270	3.520
1.2.2.10. Overige vorderingen	4.380	4.500
1.2.2.15. Overlopende activa overige	0	1.050
Totaal 1.2.2. Vorderingen	5.650	9.070

	31 december 2023	31 december 2022
1.2.4. Liquide middelen		
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	1.073.510	963.010
Totaal 1.2.4. Liquide middelen	1.073.510	963.010

	boekwaarde ultimo 2022	bestemming resultaat	boekwaarde ultimo 2023
2.1. Eigen Vermogen			
2.1.1.1. Algemene reserve	392.170	2.110	394.280
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	281.580	-6.860	274.720
2.1.1.3. Bestemmingsreserve privaat	91.010	39.430	130.440
Totaal 2.1. Eigen Vermogen	764.760	34.680	799.440

	boekwaarde ultimo 2022	toevoeging/onttrekking	boekwaarde ultimo 2023
Bestemmingsreserve personeel	30.870	0	30.870
Bestemmingsreserve materieel	22.710	0	22.710
Bestemmingsreserve eerste waardering	3.350	-830	2.520
Bestemmingsreserve NPO	224.650	-6.030	218.620
Totaal 2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	281.580	-6.860	274.720

	boekwaarde ultimo 2022	toevoeging/onttrekking	boekwaarde ultimo 2023
Bestemmingsreserve privaat	91.010	39.430	130.440
Totaal 2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	91.010	39.430	130.440

	Boekwaarde per 31 december 2022	Mutaties 2023			Boekwaarde per 31 december 2023	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
		Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval			
2.2. Voorzieningen							
2.2.1. Personele voorzieningen							
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	16.080	1.060	0	0	17.140	1.919	15.221
2.2.3. Voorziening Groot onderhoud	473.830	70.000	0	0	543.830	59.790	484.040
Totaal 2.2. Voorzieningen	489.910	71.060	0	0	560.970	61.709	499.261

	Boekwaarde per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Boekwaarde per 31 december 2023	Kortlopend deel < 1 jaar	Middellang deel 1-5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
2.3. Langlopende schulden						
2.3.3. Kredietinstellingen	102.000	6.000	96.000	6.000	30.000	60.000
Totaal 2.3. Langlopende schulden	102.000	6.000	96.000	6.000	30.000	60.000

Tot zekerheid voor de verplichting uit hoofde van de geldlening, oorspronkelijk groot € 150.000, is een borgtocht afgegeven door de gemeente Amersfoort. De rente op de lening bedraagt 2,65% vast tot 31 december 2025.

	31 december 2023	31 december 2022
2.4. Kortlopende schulden		
2.4.8. Crediteuren	11.970	20.670
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	110.430	108.140
2.4.10. Pensioenen	34.140	28.070
2.4.12. Overige kortlopende schulden	30.170	18.740
2.4.16. Vooruit ontvangen bedragen	8.850	15.850
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	79.570	70.340
2.4.19. Overige overlopende passiva	21.040	17.800
Totaal 2.4. Kortlopende schulden	296.170	279.610

Niet uit balans blijvende verplichtingen	Looptijd	Jaarbedrag in € incl BTW
huur kopieermachine Ricoh	1-5-21 t/m 1-5-26	3.267
huurovereenkomst Meerkring 2 lokalen	1-8-20 t/m stilzwijgende verlenging	28.056
schoonmaakonderhoud Van Berkel	1-11-19 t/m stilzwijgende verlenging	35.981
energie Engie via Energie voor scholen	1-1-24 t/m 31-12-25	P.M.

Per 1 januari 2024 fuseert VSA met Stichting Vrijescholen Ithaka.

Minder bekostiging augustus-december 2022

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd.

Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd.

Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 113.830. Dit bedrag is -evenals vorig jaar- niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 221 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

4.4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen			
3.1.1.1. Rijksbijdrage OCW	2.847.858	2.729.930	2.704.130
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	4.512	0	7.630
3.1.3.3. Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	92.440	36.000	69.920
Totaal 3.1. Rijksbijdragen	2.944.810	2.765.930	2.781.680
3.5. Overige baten			
3.5.1. Opbrengst verhuur	50.270	47.300	45.770
3.5.5. Ouderbijdragen	115.030	100.000	110.660
3.5.10. Overige	0	0	5.800
Totaal 3.5. Overige baten	165.300	147.300	162.230
Totaal 3. Baten	3.110.110	2.913.230	2.943.910

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	1.713.860	1.591.180	1.588.690
4.1.1.2. Sociale lasten	355.950	333.450	340.010
4.1.1.3. Premies Participatiefonds	0	0	0
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds	0	0	0
4.1.1.5. Pensioenlasten	259.290	278.470	237.440
Totaal 4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	2.329.100	2.203.100	2.166.140
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	1.060	0	5.330
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	241.500	108.900	99.660
4.1.2.3. Overige	82.110	86.870	109.240
Totaal 4.1.2. Overige personele lasten	324.670	195.770	214.230
4.1.3.2. Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	-131.480	0	-61.820
4.1.3.3. Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen	0	0	0
Totaal 4.1.3. Ontvangen vergoedingen	-131.480	0	-61.820
Totaal 4.1. Personeelslasten	2.522.290	2.398.870	2.318.550

	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
DIR	1,37	1,98
OP	21,17	20,91
OOP	4,88	3,94
Totaal	27,42	26,83

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
4. Lasten			
4.2. Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiele vaste activa	57.740	59.530	56.940
Totaal 4.2. Afschrijvingen	57.740	59.530	56.940
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huurlasten	32.720	30.000	25.090
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	39.200	25.000	29.390
4.3.4. Energie en water	28.930	39.500	24.640
4.3.5. Schoonmaakkosten	47.410	49.000	49.470
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	13.910	5.200	12.720
4.3.7. Dotatie onderhoudsvoorzieningen	70.000	70.000	70.000
Totaal 4.3. Huisvestingslasten	232.170	218.700	211.310
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	49.470	61.500	57.150
4.4.2. Inventaris en apparatuur	32.540	24.500	26.370
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	74.930	50.000	50.520
4.4.5. Overige	102.550	89.000	97.640
Totaal 4.4. Overige lasten	259.490	225.000	231.680
Totaal 4.2. t/m 4.4.	549.400	503.230	499.930

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
6. Financiële baten en lasten			
6.2. Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	-3.740	-8.000	-5.320
Totaal 6.2. Financiële lasten	-3.740	-8.000	-5.320
Totaal 6. Financiële baten en lasten	-3.740	-8.000	-5.320

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
Honorarium accountant (in 4.4.1.)			
Onderzoek jaarrekening	12.370	10.000	11.390

4.4.4 Model G1

Subsidie	Kenmerk	Datum toewijzing	Afgerond in 2023	Onderhanden ultimo 2023
Subsidie zij-instroom	9/260/39992	25-11-2019	ja	nee
Lerarenbeurs	ABLTTOE-461858	2-7-2021	ja	nee
Lerarenbeurs	2022/2/19402980	20-7-2022	ja	nee

4.4.5 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij	juridische vorm	statutaire zetel	code activiteit
Stichting Zeister Vrije School	Stichting	Zeist	4
Stichting Kinderopvang vanuit antroposofie	Stichting	Zeist	4
Stichting huisvesting kinderopvang Zeister Vrije School	Stichting	Zeist	4
Coöperatieve vereniging antroposofische kindcentrum	Vereniging	Zeist	4
<i>Code activiteit</i>			
	1	contractonderwijs	
	2	contractonderzoek	
	3	onroerende zaken	
	4	overige	

4.4.6 WNT verantwoording

Verantwoording WNT 2023	
De WNT is van toepassing op Vrijeschool Amersfoort. Het bezoldigingsmaximum is berekend conform het WNT-maximum voor het onderwijs.	
Op grond van de WNT regelgeving is de klasse-indeling A van toepassing. Bij deze klasse-indeling geldt voor 2023 een bezoldigingsmaximum van € 132.000.	
De klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:	
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
1a. Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)	
Naam	O. Mulder
Functiegegevens	Schoolleider
Aanvang en einde functievervulling 2023	1/8-31/12
Omvang dienstverband in FTE	0,9
Dienstbetrekking j/n	ja
<i>Bezoldiging 2023</i>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	33.585
Beloningen betaalbaar op termijn	5.423
Subtotaal	39.008
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	49.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Totaal bezoldiging 2023	39.008
<i>Gegevens 2022</i>	
Naam	N. Schieman
Aanvang en einde functievervulling 2022	1/1-31/12
Functiegegevens	Schoolleider
Omvang dienstverband 2022 in FTE	1,0
Dienstbetrekking j/n	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.243
Beloningen betaalbaar op termijn	14.323
Subtotaal	104.566
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	128.000
Totaal bezoldiging 2022	104.566
1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 (bedragen in €)	
Naam	E. Ploeg
Functiegegevens	Schoolleider
Periode functievervulling 2023	1/1-31/7
Aantal kalendermaanden functievervulling	7
Omvang van het dienstverband in uren	790
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	199.400
Individueel toepasselijk maximum gehele periode	167.480
<i>Bezoldiging 2023</i>	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	63.220
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	63.220
Totaal bezoldiging 2023 exclusief BTW	63.220
1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder	
<i>Naam topfunctionaris</i>	<i>functie</i>
R. van Duuren	Voorzitter
W. Immink	Lid
F. Kleemans	Lid
E. Steenbakkens	Lid

4.4.7 Resultaatbestemming en ondertekening jaarrekening 2023

Voorstel resultaatbestemming:		
2.110	toevoeging aan algemene reserve	
-830	onttrekking aan bestemmingsreserve eerste waardering	
-6.030	onttrekking aan bestemmingsreserve NPO	
39.430	toevoeging aan private reserves	
34.680	Totaal resultaat	

Ondertekening bestuurder en toezichhouders

Bestuurder

W.G.

M.S. van Wijnen

Toezichhouders

W.G.

R. van Duuren

W.G.

W. Immink

W.G.

F. Kleemans

W.G.

E. Steenbakkers

4.5 Overige gegevens: controleverklaring accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Vrije School Amersfoort

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Vrije School Amersfoort te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrije School Amersfoort per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023.
2. De staat van baten en lasten over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrije School Amersfoort zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 11 juni 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend

drs. P.J.M. Snijders RA

Bijlagen

Bijlage 1: Jaarverslag MR 2023

Jaarverslag 2023 Medezeggenschapsraad

Gedurende het jaar heeft de medezeggenschapsraad elke maand overleg gehad. Bij een aantal van deze vergaderingen waren ook één of meerdere leden van directie en of het bestuur aanwezig. Er zijn wissels geweest in de samenstelling. Beide leden uit de personeelsgeleding hebben plaatsgemaakt voor nieuwe mensen. Ook aan de kant van de oudergeleding is een wissel geweest. In alle gevallen is er sprake geweest van overdracht en inwerktijd. De MR heeft in de nieuwe samenstelling in oktober 2023 een MR scholing gehad.

De MR is betrokken geweest bij het eerste wervingsproces van een nieuwe directeur eind 2022. Helaas heeft dit proces niet geleid tot de aanstelling van een nieuwe directeur. Daarna heeft de MR geadviseerd over de tijdelijke aanstelling van een interim-directeur. Een van de leden van de MR en een ouder van de MR waren aanwezig als lid van de Benoemingsadviescommissie.

De MR is vertegenwoordigd geweest in de Bestuurlijke Continuïteitskring. De BC-Kring heeft in de periode van november 2022 tot juni 2023 de bestuurlijke continuïteit onderzocht. Het proces rondom advies en instemming om te fuseren is daarmee gedragen door de MR.

Overleg over de door de overheid beschikbaar gestelde middelen t.b.v. corona-achterstanden in het onderwijs; de zogenaamde NPO-gelden bleef ook in 2023 noodzakelijk. Om deze gelden goed te besteden heeft de directie van de VSA in 2021 een schoolscan gemaakt en op basis hiervan een plan van aanpak en een passende begroting gemaakt. In december 2022 is een aangepaste begroting gemaakt. De MR is bij beide processen betrokken en heeft instemming gegeven. De voortgang en ervaringen rondom de NPO gelden komen regelmatig op de vergaderingen terug.

In schooljaar 2022-2023 is geconstateerd dat de toenmalige klassen 3 te klein werden en is in januari 2023 besloten beide klassen samen te voegen. De MR is hierbij vanaf november 2022 betrokken en heeft hierover positief geadviseerd.

Naast deze uitzonderlijke onderwerpen heeft de MR met de directie gesproken over lopende zaken en het tevredenheidsonderzoek van ouders van de VSA. Een onderzoek naar een gelijke tijdenrooster is een wens van ouders. In mei 2023 is hierover een stappenplan met de MR gecommuniceerd. De voortgang in het proces heeft vertraging opgelopen door het uitvallen van de nieuwe directeur. Eind 2023 is dit opgepakt. Begin 2024 is een werkgroep gevormd.